

V Praze dne 12. října 2016
Č.j.: MV-133585-1/OSK-2016

**METODICKÝ POKYN
NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA
PRO STÁTNÍ SLUŽBU
Č. 3/2016,
KTERÝM SE STANOVÍ PODROBNOSTI
KÁRNÉ ODPOVĚDNOSTI STÁTNÍCH
ZAMĚSTNANCŮ A KÁRNÉHO ŘÍZENÍ**

OBSAH

ČÁST PRVNÍ – KÁRNÁ ODPOVĚDNOST

Hlava I – Služební kázeň	3
Hlava II – Služební kázeň a omezení některých práv státních zaměstnanců	6
Hlava III – Kárné provinění	7
Hlava IV – Zánik kárné odpovědnosti	12
Hlava V – Kárné opatření	13

ČÁST DRUHÁ – KÁRNÉ ŘÍZENÍ

Hlava I – Výkon kárné pravomoci	18
Hlava II – Zahájení kárného řízení	26
Hlava III – Průběh kárného řízení	30
Hlava IV – Rozhodnutí kárné komise prvního stupně o kárném provinění	35
Hlava V – Odvolací kárné řízení	40
Hlava VI – Náklady kárného řízení	42

ČÁST PRVNÍ KÁRNÁ ODPOVĚDNOST

Hlava I Služební kázeň

Článek 1 Služební kázeň – pojem

Podle § 87 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“), se služební kázní rozumí řádné plnění povinností státního zaměstnance vyplývajících

- a) z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby,
- b) ze služebních předpisů a
- c) z příkazů ve smyslu § 84 ZSS.

Článek 2 Řádné plnění povinností

(1) Služební kázní je nejen samo plnění povinností státního zaměstnance, ale řádné plnění těchto povinností.

(2) Řádné plnění povinností (jakožto neurčitý právní pojem) je nutné vyložit s ohledem na okolnosti případu, a též za použití kritérií jako zdvořilost, iniciativa, svědomitost, náležitá odborná péče ve vztahu k povinnostem uvedeným v § 77 odst. 1 písm. b), d), n) o) nebo t) ZSS, ale též s ohledem na jiné právní předpisy vztahující se ke službě ve státním zaměstnancem vykonávaném oboru služby – např. § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

Článek 3 Povinnosti státního zaměstnance vyplývající z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby

(1) Právními předpisy, z nichž vyplývají státnímu zaměstnanci povinnosti, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby, jsou ústavní zákony, mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu, zákony a ostatní právní předpisy, podle nichž je státní zaměstnanec povinen postupovat při výkonu služby v jím vykonávaném oboru služby.

(2) Základními povinnostmi státního zaměstnance vyplývajícími z právního předpisu jsou povinnosti uvedené v § 77 odst. 1 ZSS s tím, že povinnosti uvedené v § 77 odst. 1 písm. a) a h) až k) ZSS je státní zaměstnanec povinen dodržovat, i když nevykonává službu. Další povinnosti jsou pak stanoveny pro představené v § 78 ZSS. Některé z povinností uvedených v § 77 odst. 1 ZSS jsou blíže specifikovány služebními předpisy¹.

(3) Právními předpisy vztahujícími se ke službě v oboru služby, který státní zaměstnanec vykonává, jsou zejména předpisy, které se přímo dotýkají státním zaměstnancem vykonávaných správních činností ve smyslu § 5 ZSS, tj. činností, které státní

¹ Např. služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13 ze dne 14. prosince 2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců [blíže rozvádí povinnosti uvedené v § 77 odst. 1 písm. t), ale též v písm. b), d), i), j), n), p) a r) ZSS].

zaměstnanec vykonává v rámci jemu určeného oboru/oborů služby (právní předpisy, podle nichž státní zaměstnanec vykonává příslušnou správní agendu).

(4) Souslovím „právní předpisy, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby“ (§ 87 ZSS) nelze rozumět pouze takové právní předpisy, které se vztahují čistě jen ke státním zaměstnancem vykonávanému oboru služby (tj. z hlediska odborného). Jde i o předpisy, které se vztahují ke služebnímu poměru obecně, tj. takové, které je konkrétní státní zaměstnanec povinen dodržovat, resp. povinnosti z nich plynoucí řádně plnit nejen proto, že vykonává určitý obor služby, ale proto, že je ve služebním poměru - mají tedy přímou souvislost s výkonem služby jako takové, resp. jsou průřezové a vztahují se k výkonu služby ve všech oborech služby nebo k výkonu služby ve skupině příbuzných oborů služby.

Článek 4

Povinnosti vyplývající ze služebních předpisů

(1) Státní zaměstnanec je podle § 11 odst. 3 ZSS vázán služebním předpisem, tj. i jeho porušení, resp. nikoli řádné plnění povinností z něj plynoucích je porušením služební kázně, tj. kárným proviněním.

(2) Podle § 11 odst. 3 ZSS je služební úřad povinen zajistit, aby státní zaměstnanci (i další osoby, které jsou služebními předpisy vázány) byli se služebními předpisy řádně seznámeni a měli k nim zajištěn přístup. Případné nesplnění této povinnosti služebního úřadu má vliv na posouzení, zda se skutečně v daném případě jedná o kárné provinění, které je jednáním státním zaměstnancem zaviněným.

Článek 5

Povinnosti vyplývající z příkazů k výkonu služby

(1) Příkazy k výkonu služby, z nichž plynou státnímu zaměstnanci povinnosti, jejichž řádné plnění je součástí služební kázně, mohou být příkazy individuální² nebo obecné (normativní)³.

(2) Povinnostmi vyplývajícími státnímu zaměstnanci z příkazů jsou zejména řádné splnění konkrétního služebního úkolu, a to dle pokynů formulovaných v příkazu, výkon určité činnosti v příkazu popsané apod. Porušení těchto povinností formulovaných v příkazu, resp. nesplnění příkazu k výkonu služby nebo postup, který je s příkazem v rozporu, je porušením služební kázně, nejde-li o dále uvedené případy, kdy představený není oprávněn státnímu zaměstnanci příkaz vydat.

(3) Osoby oprávněné dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu služby, a tím mu ukládat služební úkoly, stanoví § 84 odst. 1 až 3 ZSS. Rozsah oprávnění představeného dávat příkazy k výkonu služby musí být stanoven služebním předpisem.

(4) Představený není oprávněn přikázat státnímu zaměstnanci splnit služební úkol, který

- a) nepatří do oboru služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu,
- b) má podle jiného právního předpisu, služebního předpisu nebo příkazu splnit osobně představený; to neplatí v případě zastupování.

Odmítnutí splnění příkazu státním zaměstnancem v těchto případech není porušením služební kázně.

² Příkaz vůči konkrétnímu státnímu zaměstnanci.

³ Příkazy vztahující se na vymezenou skupinu státních zaměstnanců – např. příkaz ředitele odboru vůči zaměstnancům zařazeným v odboru.

Článek 6

Postup státního zaměstnance v případě rozporu příkazu k výkonu služby s právním nebo služebním předpisem

(1) Ustanovení § 85 ZSS upravuje závazný postup státního zaměstnance, pokud má za to, že příkaz, který mu byl dán, je v rozporu s právním předpisem (zákonem i podzákonným předpisem) nebo služebním předpisem. Státní zaměstnanec je v takovém případě povinen postupovat tak, že (i ústně) upozorní toho, kdo příkaz vydal, tj. bezprostředně nadřízeného představeného, vyššího představeného, vedoucího služebního úřadu, příslušného člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády České republiky dříve, než tento příkaz začne plnit. Nedojde-li (bez zbytečného odkladu) k nápravě, je státní zaměstnanec povinen na tento rozpor upozornit písemně⁴. Písemné upozornění by měl státní zaměstnanec učinit bezodkladně, aby nerespektování příkazu nemělo negativní dopad na chod služebního úřadu. Porušení tohoto závazného postupu je porušením služební kázně.

(2) Trvá-li bezprostředně nadřízený představený, vyšší představený, vedoucí služebního úřadu, příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády České republiky přes písemné upozornění na splnění příkazu, je povinen vydat a doručit příkaz státnímu zaměstnanci písemně. Takovýto příkaz, na jehož rozpor s právním či služebním předpisem státní zaměstnanec písemně upozornil, je státní zaměstnanec, je-li příkaz vydán písemně, povinen splnit (to neplatí, pokud není příkaz v mezidobí odvolán nebo pokud by jeho splněním státní zaměstnanec spáchal trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt), jinak se jedná o porušení služební kázně. Písemný příkaz i písemné upozornění státního zaměstnance se zakládá do osobního spisu státního zaměstnance a o tomto postupu se neprodleně informuje náměstek ministra vnitra pro státní službu.

(3) Státnímu zaměstnanci je podle § 85 odst. 3 ZSS zakázáno splnit příkaz, pokud by se jeho splněním dopustil trestného činu, přestupku či jiného správního deliktu. Splnění takového příkazu nepožívá právní ochrany a státní zaměstnanec má povinnost splnění takového příkazu odmítnout⁵. Proto je v rámci postupu podle § 85 odst. 1 a 2 ZSS povinen upozornit, že daný příkaz nesmí splnit, neboť by se jeho splněním dopustil trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu.

(4) Závazný postup státního zaměstnance pro případ rozporu příkazu s právním nebo služebním předpisem se přiměřeně použije i v případech, kdy má státní zaměstnanec za to, že je služební předpis v rozporu s právním předpisem. Zjednání nápravy v případě takového služebního předpisu upravuje § 12 ZSS, resp. § 101e a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**SŘS**“).

⁴ Podle odborné literatury postup státního zaměstnance v případě odmítnutí splnění příkazu lze blíže upravit služebním předpisem – viz Pichrt, J. a kol. Zákon o státní službě. Komentář. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015, s. 251.

⁵ Nepřípustným a v rozporu se služební kázní je postup státního zaměstnance, který odmítá příkaz splnit s odkazem na jeho povinnost podle § 85 odst. 3 ZSS pouze účelově. Státní zaměstnanec by tedy měl specifikovat, v čem spatřuje, že by se splněním příkazu dopustil trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu.

Hlava II

Služební kázeň a omezení některých práv státních zaměstnanců

Článek 7

Porušení povinnosti strpět omezení některých práv státních zaměstnanců

ZSS výslovně omezuje některá práva státních zaměstnanců, ti pak mají povinnost takové omezení strpět. Pokud tato povinnost státního zaměstnance strpět omezení jeho práva není řádně plněna, tj. státní zaměstnanec jedná v rozporu s tímto omezením, jedná se o porušení služební kázně.

Článek 8

Zákaz výkonu funkce v politické straně nebo v politickém hnutí

(1) Podle § 80 ZSS nesmí představený po dobu trvání služebního poměru vykonávat žádnou funkci v politické straně nebo v politickém hnutí. Jde o omezení práva vyplývajícího z čl. 20 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dle kterého mají občané právo zakládat politické strany a politická hnutí a sdružovat se v nich. Výkon tohoto práva lze podle čl. 20 odst. 3 Listiny základních práv a svobod omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže je to v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.

(2) Jako výkon funkce nelze hodnotit pouhé faktické pasivní členství spočívající pouze v plnění základních povinností člena podle stanov příslušné politické strany nebo politického hnutí, nebo výkon jednorázové „funkce“, která není spojena s členstvím v orgánu strany podle stanov nebo nemá trvalý charakter ani „funkční období“⁶.

(3) Zákaz výkonu funkce v politické straně nebo politickém hnutí se vztahuje pouze na představené, tj. na vedoucí služebních úřadů, náměstky pro řízení sekce (v ministerstvu) nebo ředitele sekcí (v ostatních služebních úřadech), státní tajemníky, ředitele odborů, vedoucí oddělení.

(4) Zákaz výkonu funkce v politické straně nebo politickém hnutí se nevztahuje na zástupce podle § 9 odst. 7 ZSS⁷.

(5) Porušení § 80 ZSS je kárným proviněním. Kárnou odpovědnost založí i porušení povinností státního zaměstnance, kterého se dopustil v přímé souvislosti s výkonem funkce v politické straně, tj. nikoli samotným porušením zákazu podle § 80 ZSS, ale faktickou činností v této funkci. Jednalo by se např. o porušení povinností vyplývajících ze slibu státního zaměstnance [tj. státní zaměstnanec by své povinnosti nevykonával řádně, nestranně, svědomitě, odborně a v zájmu České republiky, porušil by tak § 77 odst. 1

⁶ Typicky je třeba rozlišit dva případy vnějškově stejné „funkce“: pokud je někdo ad hoc zvolen delegátem nějakého orgánu politické strany nebo hnutí (typicky sjezdu strany), ale v rámci „funkce“ delegáta nevykonává jiné funkce v rámci sjezdu než „řadového delegáta“. Z ústavních důvodů vyžadujících restriktivní chápání omezujících podmínek ve vztahu k politickým právům dovodíme, že se o funkci ve smyslu § 80 ZSS nejedná. Pokud by ale někdo byl zvolen (pokud to stanovы umožňují) „stálým delegátem“ sjezdu (včetně funkce delegáta na delší časové období než jednorázově), již se o „funkci“ dle § 80 ZSS jedná. Rovněž tak by se o funkci jednalo v případě „jednorázového“ delegáta sjezdu, který by ale následně v rámci sjezdu zastával byt jednorázovou, ale politicky profilovanou pozici (např. předseda návrhové komise sjezdu apod.).

⁷ I zástupce by však měl zvážit otázku vhodnosti obsazení takové funkce, zejména s ohledem na to, aby při dlouhodobém zastupování podle § 9 odst. 7 ZSS nedocházelo faktickým výkonem této funkce v politické straně nebo politickém hnutí k porušení jiných povinností státního zaměstnance (např. povinnost nestranného výkonu služby).

písm. b) ZSS, popřípadě by mohl zvýhodňovat „svoji“ politickou stranu nebo politické hnutí, a tím by došlo ke zneužití postavení státního zaměstnance v rozporu s § 77 odst. 1 písm. i) ZSS]. Zde se tedy mohou překrývat dvě povinnosti státního zaměstnance, který je představeným, jež v konkrétním případě mohou založit kárné provinění, přičemž dodržování povinností vyplývajících ze služebního slibu se týká všech státních zaměstnanců.

(6) Při případném posuzování kárného provinění je vždy nutné vycházet z individuálních okolností případu, a to i v návaznosti na vnitřní úpravu organizace a fungování dané politické strany či politického hnutí.

Článek 9

Zákaz členství v řídicích nebo kontrolních orgánech obchodních korporací a výkon jiné výdělečné činnosti než služby

(1) Porušení zákazu podle § 81 odst. 1 ZSS, nebo výkon jiné výdělečné činnosti než služby bez povolení služebního orgánu, anebo v rozporu s tímto povolením (v případech, kdy je povolení služebního orgánu k výkonu jiné výdělečné činnosti než služby podle § 81 odst. 2 ZSS vyžadováno) je porušením služební kázně.

(2) K bližšímu výkladu § 81 ZSS je zveřejněno stanovisko sekce pro státní službu Ministerstva vnitra na internetových stránkách Ministerstva vnitra na: <http://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/stanovisko-k-aplikaci-81-odst-1-zakona-c-234-2014-sb-o-statni-sluzbe-193306.aspx>.

Článek 10

Omezení práva na stávku

(1) Podle § 82 odst. 1 ZSS představenému nepřísluší vykonávat právo na stávku. Jde o zákonné omezení práva vyplývajícího z čl. 27 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

(2) Omezení práva na stávku se nevztahuje na státní zaměstnance, kteří nejsou představenými.

Hlava III Kárné provinění

Článek 11

Kárné provinění – obecné ustanovení

(1) Kárným proviněním je zaviněné porušení služební kázně (§ 88 odst. 1 ZSS).

(2) Kárné provinění je disciplinárním deliktem, který může být spáchán jak konáním, tak i opomenutím nějakého konání, ke kterému je státní zaměstnanec povinen.

(3) Pro posouzení, zda se jedná o kárné provinění, je třeba vycházet z obecné zásady trestání, že trestnost (to, zda jde o porušení služební kázně) kárného provinění se posuzuje podle právní úpravy účinné v době spáchání kárného provinění. Podle úpravy účinné v době rozhodování kárné komise se bude postupovat pouze tehdy, pokud by to bylo pro státního zaměstnance příznivější.

(4) Ve věcech kárné odpovědnosti státního zaměstnance platí podle § 96 odst. 2 ZSS princip presumpce neviny, tj. na státního zaměstnance se do doby pravomocného rozhodnutí o jeho vině hledí, jako by byl nevinen.

Článek 12 Zavinění

(1) Zavinění je vnitřní psychický vztah státního zaměstnance ke skutečnostem, které zakládají kárné provinění.

(2) Zavinění se rozlišuje úmyslné a nedbalostní.

(3) Kárné provinění je spácháno úmyslně, jestliže státní zaměstnanec

- a) věděl, že svým konáním nebo opomenutím může porušit služební kázeň a chtěl ji svým konáním nebo opomenutím porušit (úmysl přímý), nebo
- b) věděl, že svým konáním nebo opomenutím může porušit služební kázeň, a pro případ, že ji poruší, byl s tím srozuměn (úmysl nepřímý).

(4) Kárné provinění je spácháno z nedbalosti, jestliže státní zaměstnanec

- a) věděl, že svým konáním nebo opomenutím může porušit služební kázeň, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že ji neporuší (nedbalost vědomá), nebo
- b) nevěděl, že svým konáním nebo opomenutím může porušit služební kázeň, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl (nedbalost nevědomá).

(5) Aby se jednalo o zaviněné porušení služební kázně, postačí zavinění ve formě nevědomé nedbalosti. Míra zavinění a pohnutka bude kritériem při určení druhu kárného opatření.

Článek 13 Subjekt kárného provinění

(1) Za kárné provinění ve smyslu ZSS odpovídá pouze státní zaměstnanec podle § 6 ZSS, tj. fyzická osoba, která byla přijata do služebního poměru a zařazena na služební místo nebo jmenována na služební místo představeného k výkonu některé z činností uvedených v § 5 ZSS (s výjimkou náměstka ministra vnitra pro státní službu, který podle § 88 odst. 2 ZSS není kárně odpovědným).

(2) Subjektem kárného provinění nemůže být zaměstnanec v pracovním poměru podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZP“); to se týká i zaměstnance v pracovním poměru, který je zařazen na služební místě na základě § 178 ZSS. Jeho jednání, které má jinak znaky kárného provinění, může být posouzeno toliko podle příslušných pracovněprávních předpisů. Stejně tak nemůže být subjektem kárného provinění ve smyslu ZSS osoba ve služebním poměru podle jiného právního předpisu (příslušník bezpečnostního sboru nebo voják z povolání).

Článek 14 Společenská škodlivost

(1) Ke vzniku kárné odpovědnosti je třeba, aby jednání, které je kárným proviněním, naplňovalo nejen formální znaky (znaky skutkové podstaty), ale i znak materiální, tedy vykazovalo společenskou škodlivost, a to přesto, že tento znak není v ZSS uveden (tato skutečnost vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu⁸).

(2) Společenská škodlivost jako materiální znak kárného provinění je výrazem zásady subsidiarity kárného postihu (obecně nazývána jako zásada subsidiarity trestní

⁸ Např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31.5.2007 čj. 8 As 17/2007-121, a ze dne 31.10.2008 č.j. 7 Afs 27/2008-46.

represe), tj. kárný postih by měl nastoupit pouze tam, kde z hlediska společenské škodlivosti již nepostačuje postih mírnější (ústní nebo písemné vytknutí drobných nedostatků ve službě podle § 88 odst. 3 ZSS).

(3) Kárná komise tedy zejména ve sporných případech a podle individuálních okolností případu posoudí nejen to, zda jednání kárně obviněného státního zaměstnance naplňuje formální znaky kárného provinění, ale též to, zda jde o jednání natolik společensky škodlivé, že je nelze postihnout mírnějším způsobem. Společenskou škodlivost je třeba posoudit zejména s ohledem na intenzitu porušení povinnosti, význam porušené povinnosti ve vztahu k řádnému výkonu působnosti služebního úřadu a též s ohledem na význam a rozsah následku (např. zda vůbec k nějakému škodlivému následku došlo, resp. zda nejde o následek, který je např. ve vztahu k výkonu působnosti služebního úřadu nepatrný). Posouzení společenské škodlivosti kárného provinění je pak dle individuálních okolností případu součástí odůvodnění rozhodnutí.

Článek 15

Okolnosti vylučující protiprávnost

(1) Ačkoli ZSS tyto okolnosti výslovně nestanoví, kárná komise je povinna posoudit, zda ke spáchání kárného provinění nedošlo v důsledku okolností, které vylučují jeho protiprávnost. Těmito okolnostmi v intencích ZSS může být zejména krajní nouze, nutná obrana a jednání na příkaz.

(2) Krajní nouzí se rozumí stav, kdy státní zaměstnanec jednáním, které má jinak formální znaky kárného provinění, odvrací nebezpečí, které přímo hrozí zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním státního zaměstnance nebyl způsoben zřejmě stejně závažný (nebo závažnější) následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Mohlo by se jednat např. o situaci, kdy státní zaměstnanec nedodrží povinnost plně využívat služební dobu k výkonu služby [§ 77 odst. 1 písm. o) ZSS] – nedostaví se včas na místo výkonu služby – z důvodu, že pomáhal při odvracení následku dopravní nehody (první pomoc).

(3) Nutnou obranou se rozumí stav, kdy státní zaměstnanec jednáním, které jinak má formální znaky kárného provinění, odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem. O nutnou obranu by nešlo, pokud by obrana byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Mohlo by se jednat např. o situaci, kdy státní zaměstnanec nedodrží povinnost zachovávat pravidla slušnosti při úředním jednání [§ 77 odst. 1 písm. n) ZSS] tím, že zakročí proti osobě, která přestože je účastníkem tohoto úředního jednání, fyzicky napadne státního zaměstnance popř. jiné státního zaměstnance nebo osoby přítomné při jednání.

(4) Jednání státního zaměstnance na příkaz má v ZSS svoji specifickou úpravu v § 84 a 85 ZSS (příkaz k výkonu služby) – viz článek 5 a 6 tohoto metodického pokynu. Nedodržení postupu uvedeného v § 85 ZSS v případě, že má státní zaměstnanec za to, že příkaz je v rozporu s právním nebo služebním předpisem, je porušením služební kázně, tj. kárným proviněním. Okolností vylučující protiprávnost kárného provinění není jednání státního zaměstnance v rozporu s právním nebo služebním předpisem na příkaz, pokud státní zaměstnanec na rozpor takového příkazu s právním nebo služebním předpisem ve smyslu § 85 ZSS neupozorní, resp. následně písemně neupozorní, nedojde-li po prvním upozornění k nápravě (i zde musí být splněno, že jde o jednání zaviněné, tj. alespoň ve formě nevědomé nedbalosti). Okolností vylučující protiprávnost jednání státního zaměstnance na příkaz však může být případ, kdy státní zaměstnanec splní písemný příkaz, který je mu vydán poté, co podle § 85 ZSS upozorní, resp. následně písemně upozorní na to, že příkaz je v rozporu s právním nebo služebním předpisem. Obdobně by takovou okolností byl případ, kdy státní zaměstnanec splní písemný příkaz ke splnění povinnosti stanovené

služebním předpisem, který je mu vydán poté, co přiměřeně podle § 85 ZSS upozorní, resp. následně písemně upozorní na to, že služební předpis je v rozporu s právním předpisem. Okolností vylučující protiprávnost jednání státního zaměstnance na příkaz však nikdy nemůže být jednání, kterým by státní zaměstnanec spáchal trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt, neboť takový příkaz nesmí státní zaměstnanec nikdy splnit.

Článek 16

Vytknutí drobných nedostatků ve službě

(1) Podle § 88 odst. 3 ZSS může drobné nedostatky ve službě představený nebo služební orgán vyřídit tak, že je státnímu zaměstnanci ústně nebo písemně vytkne. Písemná výtka se založí do osobního spisu státního zaměstnance na dobu 1 roku; po uplynutí této doby se z osobního spisu státního zaměstnance vyřadí⁹.

(2) Možnost ústně nebo písemně vytknout státnímu zaměstnanci drobné nedostatky ve službě je projevem zásady subsidiarity kárného postihu. Pokud sice jednání státního zaměstnance formálně naplňuje znaky kárného provinění, ale jedná se o jednání s tak nepatrnou společenskou škodlivostí, že je v daném případě účelnější a efektivnější, aby takový drobný nedostatek projednal představený, příp. služební orgán, nikoliv kárná komise, pak je v zásadě povinnost využít tohoto mírnějšího opatření. Představený nebo služební orgán tedy v takovém případě nepodá podnět k zahájení kárného řízení ve smyslu § 94 ZSS, ale přistoupí k udělení výtky podle § 88 odst. 3 ZSS, a to podle závažnosti nedostatků - buď k výtce ústní, nebo písemné.

(3) Přestože formálně písemná výtka podle § 88 odst. 3 ZSS není kárným opatřením, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu¹⁰ je nutné na ni z materiálního hlediska nahlížet jako na nejmírnější stupeň kárného postihu, jehož účelem je možnost flexibilně postihnout ty nedostatky, jež svojí menší závažností neodůvodňují zahájení kárného řízení, a dále jako na rozhodnutí v materiálním smyslu, které ve vztahu k jednání (skutku), za které byla výtka uložena, zakládá překážku ne bis in idem, tj. za takové jednání (skutek) již nelze státního zaměstnance dále kárně postihnout. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu¹⁰ nelze rovněž vyloučit, aby výtka byla předmětem soudního přezkumu na základě žaloby podle § 65 SŘS.

(4) Předchozí písemné výtky mohou být významné z hlediska určování druhu kárného opatření za jiné kárné provinění, kdy bude podle § 89 odst. 3 ZSS přihlíženo mimo jiné též k dosavadnímu přístupu státního zaměstnance k dodržování služební kázně.

(5) Uložení výtky podle § 88 odst. 3 ZSS se neřídí částí druhou a třetí SŘ, nicméně při jejím ukládání je třeba dbát na dodržování základních zásad správního řízení (§ 2 až 8 SŘ). Při ukládání písemné výtky je třeba postupovat podle části čtvrté SŘ. Z uvedeného důvodu by i výtka jakožto nejmírnější stupeň kárného postihu měla být založena na relevantních podkladech, kterými bude případně možné prokázat oprávněnost uložené výtky. Písemná výtka by na základě těchto podkladů měla být i odůvodněna – nejedná se o odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 SŘ, ale z písemné výtky by pro adresáta výtky měly srozumitelně vyplývat důvody jejího uložení včetně vymezení skutku (včetně jeho časového určení), který je předmětem výtky.

(6) ZSS nepočítá s opravným prostředkem proti uložení výtky, ale nelze vyloučit podání stížnosti státního zaměstnance podle § 157 ZSS, jejímž důsledkem může být

⁹ Viz služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 6 ze dne 18. září 2015, kterým se stanoví obsah osobního spisu státního zaměstnance a způsob jeho vedení.

¹⁰ Např. rozsudek ze dne 27.11.2015 č.j. 4 As 173/2015-31.

v případě, že bude stížnost shledána jako důvodná, příkaz, aby výtky byla vyřazena z osobního spisu státního zaměstnance. Příslušnost k vyřízení stížnosti vyplývá z § 157 odst. 2 až 4 ZSS.

Článek 17 **Souběh více kárných provinění**

(1) Souběhem více kárných provinění je stav, kdy tentýž státní zaměstnanec spáchá dvě nebo více kárných provinění před tím, než bylo o některém z nich kárnou komisí prvního stupně vydáno rozhodnutí.

(2) Za jednočinný souběh je třeba považovat stav, kdy státní zaměstnanec jedním skutkem spáchá několik kárných provinění, tzn. poruší více povinností.

(3) Za vícečinný souběh je třeba považovat stav, kdy státní zaměstnanec více skutky spáchá několik kárných provinění, tzn. poruší více povinností.

Článek 18 **Pokračující nebo trvající kárné provinění**

(1) Souběh více kárných provinění tam, kde se jedná o pokračující nebo trvající kárné provinění, je vyloučen. V návaznosti na právní teorii a judikaturu Nejvyššího správního soudu¹¹ lze pokračující nebo trvající kárné provinění charakterizovat způsobem uvedeným v odstavcích 2 a 3 tohoto článku.

(2) Pokračujícím kárným proviněním je takové kárné provinění, které je charakterizováno splněním následujících podmínek:

- a) vedení více útoků spojených jednotným záměrem („jediná vůle“ vést každý dílčí útok, resp. porušovat povinnost),
- b) porušení téže povinnosti,
- c) spojení stejným nebo podobným způsobem provedení a
- d) blízká souvislost časová a souvislost v předmětu útoku [není vyloučeno pokračování i po delší dobu, než několika dnů. O časovou souvislost jednání ale nepůjde tehdy, kdy jednotlivá jednání představují uzavřené úseky, vnitřně nespojené z hlediska kvalifikace jednotným (společným) záměrem].

Jako pokračující kárné provinění nelze posoudit jednání, jehož jednotlivé útoky nevykazují shodu všech uvedených podmínek, byť některé znaky takového jednání podobné až totožné být mohou. Podmínky tedy musejí být splněny kumulativně, neboť každá z nich tvoří nedílnou součást závěru o pokračování protiprávního jednání více útoky. Pokračujícím kárným proviněním může být např. situace, kdy státní zaměstnanec opakovaně poruší mlčenlivost tím, že v průběhu vyřizování konkrétního případu opakovaně informuje osobu o tomto případě, ač tato osoba není oprávněna takovou informaci obdržet.

(3) Trvajícím kárným proviněním je takové kárné provinění, jímž státní zaměstnanec vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje, popřípadě, jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal. Jednání, jímž státní zaměstnanec udržuje tento závadný protiprávní stav, tvoří jeden skutek a jedno kárné provinění, a to až do okamžiku ukončení deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění tohoto protiprávního stavu. Trvajícím kárným proviněním může být např. situace, kdy státní zaměstnanec v rozporu s § 77 odst. 1 písm. k) ZSS neoznámí služebnímu orgánu, že je proti němu vedeno trestní stíhání a v jaké věci.

¹¹ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.6.2007 č.j. 5 As 21/2007-99 a ze dne 8.11.2007 č.j. 9 As 40/2007-61.

Hlava IV

Zánik kárné odpovědnosti

Článek 19

Prekluzivní lhůta

(1) Kárná odpovědnost státního zaměstnance za kárné provinění zaniká, jestliže do jednoho roku od jeho spáchání nebylo zahájeno kárné řízení (§ 90 ZSS).

(2) Lhůta jednoho roku, ve které musí být kárné řízení zahájeno, je lhůtou prekluzivní, tj. s jejím marným uplynutím je ze zákona spojen zánik kárné odpovědnosti státního zaměstnance za příslušné kárné provinění. Kárná komise a služební orgán nebo představený musejí k této lhůtě přihlížet z úřední povinnosti (tj. i bez námitek). Na běh této prekluzivní lhůty se § 40 SŘ nepoužije; lhůta se počítá podle přirozeného běhu času a neprodlužuje se, připadá-li poslední den na sobotu, neděli nebo svátek.

(3) Zahájením kárného řízení se rozumí okamžik, kdy je státnímu zaměstnanci oznámeno zahájení kárného řízení pro kárné provinění ve smyslu § 46 odst. 1 SŘ, tj. doručení oznámení splňujícího náležitosti § 46 odst. 1 věty druhé SŘ.

Článek 20

Počátek běhu lhůty

(1) Počátek běhu lhůty, jejíž marné uplynutí má za následek zánik kárné odpovědnosti, je vázán na den, kdy došlo ke spáchání kárného provinění, a nikoli na jeho zjištění příslušným orgánem (jde o lhůtu objektivní).

(2) Spácháním kárného provinění je třeba rozumět jeho dokonání, tj. naplnění všech znaků skutkové podstaty kárného provinění.

Článek 21

Počátek běhu lhůty u kárných provinění pokračujících, trvajících a v případě souběhu více kárných provinění

(1) Jde-li o pokračující kárné provinění, lhůta 1 roku, do níž je třeba zahájit kárné řízení, začne běžet teprve od okamžiku ukončení pokračujícího kárného provinění, tj. od ukončení posledního dílčího útoku – od posledního porušení povinnosti.

(2) Jde-li o trvalý kárné provinění, lhůta 1 roku, do níž je třeba zahájit kárné řízení, začne běžet teprve od okamžiku ukončení trvalého kárného provinění, tj. ode dne, kdy bylo ukončeno deliktní jednání (udržování protiprávního stavu) – došlo ke splnění povinnosti, od čehož se odvíjí ukončení protiprávního stavu¹².

(3) Jde-li o spáchání více kárných provinění ve vícečinném souběhu, lhůta 1 roku, do níž je třeba zahájit kárné řízení, běží pro každý skutek samostatně, tj. uplynula-li pro jeden ze skutků prekluzivní lhůta, nelze již pro tento skutek kárné řízení zahájit. Jde-li o spáchání více kárných provinění v jednočinném souběhu, lhůta 1 roku, do níž je třeba zahájit kárné řízení, běží pouze jedna, neboť se jedná o jeden skutek.

¹² To samozřejmě nevylučuje zahájení kárného řízení v případě, že deliktní jednání státního zaměstnance, které má povahu trvalého kárného provinění, nebylo dosud ukončeno.

Hlava V

Kárné opatření

Článek 22

Povaha kárného opatření a jeho zakotvení

- (1) Kárné opatření je sankcí za kárné provinění upravenou v § 89 odst. 2 ZSS.
- (2) Kárné opatření lze uložit pouze rozhodnutím vydaným kárnou komisí v kárném řízení [§ 159 odst. 1 písm. f) ZSS]. Kárné opatření lze uložit pouze státnímu zaměstnanci, který byl shledán kárnou komisí vinným ze spáchání kárného provinění.
- (3) Uložení kárného opatření plní preventivně-represivní funkci.
- (4) Jako kárné opatření nelze uložit jiné opatření, než to, které je uvedeno v § 89 odst. 2 ZSS.
- (5) Pro ukládání kárného opatření je třeba vycházet z obecné zásady trestání zakotvené v § 7 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPr“), a v § 3 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tj. státnímu zaměstnanci lze uložit pouze takový druh kárného opatření, který dovoluje uložit ZSS účinný v době, kdy se o uložení kárného opatření rozhoduje.
- (6) Pravomocné rozhodnutí o uložení kárného opatření se zakládá do osobního spisu státního zaměstnance, jehož součástí je až do uplynutí lhůty pro zaházení kárného opatření podle § 97 odst. 1 ZSS (viz článek 28 tohoto metodického pokynu). Do osobního spisu se nezakládá rozhodnutí o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 ZSS a rozhodnutí ve věci kárné odpovědnosti státního zaměstnance, kterým byl shledán vinným ze spáchání kárného provinění, ale od uložení kárného opatření bylo upuštěno podle § 89 odst. 6 ZSS.

Článek 23

Druhy kárných opatření

- (1) Jednotlivé druhy kárných opatření jsou v § 89 odst. 2 ZSS uvedeny vzestupně podle jejich závažnosti (přísnosti) a dopadů do sféry státního zaměstnance kárného provinění (od nejmírnějšího po nejzávažnější). Toto řazení má mimo jiné zásadní význam pro uplatnění zásady zákazu změny k horšímu v odvolacím řízení (§ 168 odst. 4 ZSS).
- (2) **Písemná důtka** [kárné opatření podle § 89 odst. 2 písm. a) ZSS] je nejmírnějším kárným opatřením, které se uloží státnímu zaměstnanci za méně závažné kárné provinění (převážně nedbalostní jednání, s menší mírou společenské škodlivosti a zanedbatelným nebo méně závažným následkem). Písemná důtka je vykonána právní mocí rozhodnutí o uložení kárného opatření.
- (3) **Snížení platu až o 15 % na dobu až 3 kalendářních měsíců** [kárné opatření podle § 89 odst. 2 písm. b) ZSS] je kárným opatřením, které se státnímu zaměstnanci uloží v případě závažnějších (závažných) kárných provinění s vyšší mírou společenské škodlivosti (např. při recidivě). Toto kárné opatření se provede snížením platu státního zaměstnance o částku, která odpovídá procentnímu snížení uvedenému ve výroku rozhodnutí o uložení kárného opatření. Procentní snížení může být podle závažnosti kárného provinění až o 15%, tj. tato hranice je pouze horní hranicí a může být uloženo snížení platu o méně než 15%. Podle § 176 písm. f) ZSS se platem státního zaměstnance pro účely uložení tohoto kárného opatření rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za

službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku, zvláštního příplatku a příplatku za rozdělenou směnu, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposled určeny. Snížení platu se provede na dobu uvedenou ve výroku rozhodnutí o uložení kárného opatření, přičemž i zde je doba 3 měsíců pouze dobou maximální a snížení může být uloženo na dobu kratší opět podle závažnosti kárného provinění. Rozhodnutí o kárném opatření se stane vykonatelným současně s nabytím právní moci nebo pozdějším dnem, který bude uveden ve výroku rozhodnutí (§ 74 odst. 1 SŘ). Doba dočasné neschopnosti k výkonu služby, ani jiné překážky ve službě nestaví běh doby kárného opatření.

(4) **Odvolání ze služebního místa představeného** [kárné opatření podle § 89 odst. 2 písm. c) ZSS] je kárným opatřením, které lze podle § 89 odst. 3 ZSS uložit jen za zvlášť závažné kárné provinění (viz článek 24 odst. 3 tohoto metodického pokynu). Podle § 60 odst. 5 ZSS představenému, kterému bylo pravomocně uloženo toto kárné opatření, končí dnem nabytí právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření výkon služby na služebním místě představeného. Služební orgán tedy v těchto případech již nevydává rozhodnutí podle § 60 ZSS o odvolání ze služebního místa představeného a rozhodne o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS, případně o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(5) **Propuštění ze služebního poměru** [kárné opatření podle § 89 odst. 2 písm. d) ZSS] je kárným opatřením, které lze podle § 89 odst. 3 ZSS uložit jen za zvlášť závažné kárné provinění (viz článek 24 odst. 3 tohoto metodického pokynu). Podle § 74 odst. 1 písm. e) ZSS státnímu zaměstnanci, kterému bylo pravomocně uloženo toto kárné opatření, končí dnem nabytí právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření služební poměr. Služební orgán tedy v těchto případech již nevydává rozhodnutí o skončení služebního poměru¹³.

Článek 24

Určení druhu kárného opatření

(1) Při určení druhu kárného opatření kárná komise přihlédne (§ 89 odst. 3 ZSS) k **závažnosti kárného provinění**¹⁴, zejména

- a) **ke způsobu jeho spáchání** [druh jednání, kterým byla skutková podstata naplněna (konání, opomenutí), jeho povaha a použité prostředky],
- b) **k významu a rozsahu jeho následků** (otázka, v jakém rozsahu došlo k porušení nebo ohrožení zájmu, který je řádným dodržováním státním zaměstnancem porušené povinnosti chráněn, zda vůbec došlo k nějakému škodlivému následku, resp. jakého rozsahu je následek zejména ve vztahu k výkonu působnosti služebního úřadu),
- c) **k okolnostem, za nichž bylo spácháno** [okolnosti mohou být objektivní a subjektivní a závažnost kárného provinění jednak snižují (např. vliv tíživých osobních poměrů, duševní rozrušení) nebo naopak zvyšují (protiprávní jednání trvalo delší dobu, jedná se o pokračující kárné provinění) – může jít např. o okolnosti značné psychické zátěže státního zaměstnance, popř. pracovního přetížení plynoucího z povahy výkonu služby]

¹³ Ustanovení § 74 ZSS upravuje skončení služebního poměru ze zákona, nikoli rozhodnutím služebního orgánu.

¹⁴ Při posouzení závažnosti kárného provinění lze zřejmě při respektování individuálních okolností případu a specifik kárné odpovědnosti zčásti přiměřeně vycházet též z judikatury k otázkám porušování pracovní kázně.

na daném služební místě, které ve výsledku přispěly k porušení povinnosti, v níž je spatřováno kárné provinění],

- d) **k míře zavinění** [záleží na tom, o jakou formu zavinění se jedná, zda např. o nevědomou nedbalost (menší míra závažnosti) nebo o přímý úmysl (značí vyšší, resp. vysokou závažnost provinění],
- e) **k pohnutkám** (vnitřní podnět - motiv, který vedl státního zaměstnance k rozhodnutí spáchat kárné provinění),
- f) **k dosavadnímu přístupu státního zaměstnance k dodržování služební kázně** (v tomto ohledu lze přihlížet k případným písemným výtkám podle § 88 odst. 3 ZSS – nelze však přihlížet k ústním výtkám, které nejsou založeny v osobním spisu a k písemným výtkám, které byly podle § 88 odst. 3 ZSS po roce z osobního spisu vyřazeny), a
- g) **k tomu, zda mu již za kárné provinění bylo v minulosti uloženo kárné opatření** (lze přihlídnout pouze k pravomocně uloženým kárným opatřením, která nebyla ještě zahlazena podle § 97 ZSS – relevantní pro tyto účely je uplynutí doby uvedené v § 97 odst. 1 ZSS nikoli skutečnost, zda rozhodnutí o uložení kárného opatření je eventuálně stále v rozporu s § 97 odst. 2 ZSS součástí osobního spisu státního zaměstnance).

(2) Určování druhu kárného opatření je věcí správního uvážení kárné komise. Při určení druhu kárného opatření musí kárná komise vždy řádně a podrobně odůvodnit ve vztahu ke kritériím určujícím závažnost kárného provinění, jakými úvahami byla vedena při uložení toho kterého kárného opatření, a to bez ohledu na to, o jak závažné kárné opatření se jedná, jinak by rozhodnutí v části uložení kárného opatření bylo nutné považovat za nepřezkoumatelné. Kritéria pro určení druhu kárného opatření, resp. pro určení závažnosti kárného provinění uvedená v § 89 odst. 3 ZSS nelze považovat za taxativní, tj. kárná komise musí případně zvažovat i kritéria další, která zákon neuvádí, ale v daném individuálním případě se jeví jako relevantní pro posouzení závažnosti kárného provinění, tj. pro určení druhu kárného opatření. Může se jednat např. o posouzení rodinných a finančních poměrů státního zaměstnance (samoživitel, nezaměstnaný manžel apod.), které mohou jakožto hledisko být relevantní pro posouzení, zda uložit kárné opatření, jehož následkem bude snížení platu státního zaměstnance, popř. skončení služebního poměru (a v důsledku toho ztráta obživy). Při určení druhu kárného opatření však kárná komise nesmí vybočit z přípustných mezí správního uvážení, tj. např. přihlídnout v neprospěch státního zaměstnance ke kritériu, které by se sice jevílo z obecného hlediska jako další relevantní kritérium pro posouzení závažnosti kárného provinění, ale v daném konkrétním případě bude takové kritérium použito nelogickým a tj. nepřípustným způsobem, neboť se nebude pro daný případ jevit jako relevantní.

(3) Kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru lze uložit jen za **zvlášť závažné kárné provinění**¹⁴, zejména pokud státní zaměstnanec

- a) porušoval služební kázeň dlouhodobě (otázku dlouhodobosti porušování služební kázně je třeba posuzovat individuálně i s ohledem na trvání služebního poměru státního zaměstnance, ale též s ohledem na to, po jakou dobu byl státní zaměstnanec povinností, kterou porušil, vázán),
- b) svým jednáním způsobil zvlášť závažný následek (např. se může jednat o zmaření splnění úkolu služebního úřadu, jehož nesplnění vážným způsobem naruší nebo zmaří výkon působnosti služebního úřadu v určité agendě) nebo
- c) jednal ze zavrženíhodných pohnutek (v tomto případě musí jít vždy o úmyslné spáchání kárného provinění a může se jednat např. o případy, kdy státní zaměstnanec spáchá

kárné provinění s cílem vážně narušit nebo zmařit výkon působnosti služebního úřadu v určité agendě, s cílem zakrýt jiné kárné provinění nebo s cílem přenést vinu za spáchání kárného provinění na jiného státního zaměstnance). Všechna uvedená kritéria zvláště závažného kárného provinění jsou demonstrativní a jde o neurčité právní pojmy, které je nutné aplikovat a vyložit vždy individuálně ve vztahu ke konkrétnímu kárnému provinění¹⁵.

Článek 25

Ukládání kárného opatření v případě více kárných provinění – absorpční zásada

(1) Podle § 89 odst. 4 ZSS se za více kárných provinění státního zaměstnance projednaných ve společném řízení uloží kárné opatření podle nejzávažnějšího kárného provinění, tj. v kárném řízení se uplatňuje tzv. absorpční zásada.

(2) Pokud je tedy předmětem kárného řízení více kárných provinění, uloží se pouze jedno kárné opatření, a to i v případě, že by bylo spáchání více kárných provinění prokázáno. Kárná opatření nelze kombinovat. Pokud by např. bylo kárnou komisí státnímu zaměstnanci uloženo kárné opatření písemná důtka, nelze ho spojit s dalším opatřením např. se snížením platu.

(3) Pravidlo uvedené v odstavci 1 a 2 tohoto článku navazuje na povinnost uvedenou v § 96 odst. 1 ZSS vést o více kárných proviněních státního zaměstnance společné řízení. Společné řízení je v takovém případě obligatorní, a i když je předpokladem společného řízení zahájení kárného řízení, týká se tato povinnost všech kárných provinění (všech skutků), které státní zaměstnanec spáchal před vydáním rozhodnutí kárné komise prvního stupně.

(4) Kárná komise v takovém případě uvede do výroku rozhodnutí všechna kárná provinění, kterými shledala státního zaměstnance vinného, ale uloží pouze jedno kárné opatření za to kárné provinění, které je kárným proviněním nejzávažnějším.

(5) Ačkoli z hlediska samotného uložení kárného opatření je nerozhodné, zda jde o spáchání jednoho kárného provinění (případně kárného provinění pokračujícího nebo trvajících) nebo zda jde o spáchání více kárných provinění spáchaných v jednočinném nebo vícečinném souběhu, neboť vždy bude ukládáno pouze jedno kárné opatření (nebude-li od uložení kárného opatření upuštěno), budou mít tyto okolnosti vliv na určení druhu kárného opatření (případně na stanovení výměry snížení platu).

(6) Pokud dojde k situaci, že až po vydání rozhodnutí kárné komise prvního stupně (které později nabude právní moci) bude zahájeno kárné řízení pro další kárné provinění spáchané jiným skutkem před vydáním tohoto rozhodnutí (vícečinný souběh), nelze za toto kárné provinění uložit další kárné opatření, neboť by to bylo v rozporu s absorpční zásadou vyplývající z § 89 odst. 4 a § 96 odst. 1 ZSS¹⁶. V návaznosti na judikaturu správních soudů¹⁷ by v takovém případě bylo možné rozhodnout o vině za kárné provinění, ale od uložení kárného opatření by muselo být upuštěno.

(7) Pokud dojde k situaci, že až po vydání rozhodnutí kárné komise prvního stupně (které později nabude právní moci) bude zahájeno kárné řízení pro další kárné

¹⁵ K otázce aplikace ustanovení obsahující neurčité právní pojmy v konkrétním případě a k povinnosti správního orgánu vyložit neurčitý právní pojem v odůvodnění rozhodnutí srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.1.2012 č.j. 9 As 80/2011-69.

¹⁶ Pichrt, J. a kol. Zákon o státní službě. Komentář. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015, s. 275.

¹⁷ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.6.2009 č.j. 1 As 28/2009-62.

provinění spáchané totožným skutkem před vydáním tohoto rozhodnutí (jednočinný souběh), nelze ve věci tohoto kárného provinění meritorně rozhodnout, neboť o tomto skutku již bylo rozhodnuto a nejen rozhodnutí o uložení kárného opatření (§ 89 odst. 5 ZSS), ale i o vině státního zaměstnance by bylo v rozporu se zásadou ne bis in idem (nikoli dvakrát za totéž). V takovém případě by muselo být kárné řízení zastaveno podle § 96 odst. 4 písm. e) ZSS.

Článek 26

Nemožnost uložení kárného opatření – zásada ne bis in idem

(1) Podle § 89 odst. 5 ZSS kárné opatření nelze uložit, byl-li státní zaměstnanec za týž skutek pravomocně potrestán soudem nebo jiným správním orgánem.

(2) Nemožnost uložení kárného opatření se vztahuje na případy, kdy bude státnímu zaměstnanci za totožné jednání uložen trest za trestný čin nebo mu bude uložena sankce za přestupek nebo jiný správní delikt. Pravomocné uložení trestu za trestný čin nebo sankce za přestupek nebo jiný správní delikt ale nevylučuje pouze uložení kárného opatření, ale i samotné rozhodnutí o tom, že státní zaměstnanec je vinen spácháním kárného provinění. V takovém případě by muselo být již zahájené kárné řízení zastaveno podle § 96 odst. 4 písm. e) ZSS.

(3) K zásadě ne bis in idem je třeba přihlížet z úřední povinnosti.

(4) Pro uplatnění zásady ne bis in idem je zásadní otázkou, zda je dána totožnost skutku, ve kterém je spatřováno kárné provinění, a skutku, za který byl již státní zaměstnanec postižen uložením trestu za trestný čin nebo sankcí za přestupek nebo jiný správní delikt (viz článek 55 tohoto metodického pokynu).

Článek 27

Upuštění od uložení kárného opatření

(1) Podle § 89 odst. 6 ZSS lze od uložení kárného opatření v rozhodnutí o kárném provinění upustit, jestliže k nápravě státního zaměstnance postačí samotné projednání kárného provinění.

(2) Upuštění od uložení kárného opatření je založeno na názoru, že v některých případech, zejména v případech méně závažných kárných provinění, již samotné projednání a vyslovení viny může mít z hlediska individuální prevence stejné účinky, které se jinak očekávají od uložení kárného opatření a jeho výkonu.

(3) Správní uvážení vztahující se k důvodům upuštění od uložení kárného opatření musí kárná komise uvést do odůvodnění rozhodnutí obdobným způsobem jako v případě uložení kárného opatření, tj. ve vztahu ke kritériím pro určení druhu kárného opatření (§ 89 odst. 3 ZSS).

(4) Pokud bylo rozhodnuto ve věci kárné odpovědnosti státního zaměstnance tak, že byl shledán vinným ze spáchání kárného provinění, ale od uložení kárného opatření bylo upuštěno podle § 89 odst. 6 ZSS, neznamená to, že se státní zaměstnanec kárného provinění nedopustil, a to přestože se rozhodnutí o kárném provinění nezakládá do osobního spisu státního zaměstnance podle § 89 odst. 7 ZSS. K této skutečnosti tedy může být přihlédnuto např. v rámci služebního hodnocení státního zaměstnance (v oblasti dodržování služební kázně) za období, v němž došlo ke spáchání kárného provinění.

Článek 28

Zahlázení kárného opatření

(1) Zahlázení kárného opatření je stavem, který nastává ze zákona po uplynutí zákonem stanovené lhůty uvedené v § 97 odst. 1 ZSS, jejíž běh se počítá ode dne právní moci rozhodnutí, kterým bylo kárné opatření uloženo. O zahlázení kárného opatření tedy není třeba vydávat rozhodnutí.

(2) Lhůty pro zahlázení kárného opatření podle § 97 odst. 1 ZSS jsou:

- a) 1 rok ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, byla-li jím uložena písemná důtka,
- b) 2 roky ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, bylo-li jím uloženo snížení platu,
- c) 3 roky ode dne nabytí právní moci rozhodnutí v ostatních případech (odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru).

Lhůty pro zahlázení kárného opatření se nepřerušují ani nestaví.

(3) Na státního zaměstnance se v důsledku zahlázení kárného opatření hledí¹⁸, jako by nebyl za kárné provinění postižen, tj. k zahlázenému kárnému opatření nelze např. přihlížet při případném ukládání kárného opatření za jiné kárné provinění.

(4) Rozhodnutí o uložení kárného opatření po zahlázení kárného opatření přestávají být součástí osobního spisu státního zaměstnance; to neplatí, jedná-li se o kárné opatření propuštění ze služebního poměru. Rozhodnutí o uložení kárného opatření, které bylo zahlázeno, se po zahlázení uchovává odděleně mimo osobní spis (§ 153 odst. 4 ZSS), tj. nedochází k jeho úplné likvidaci. Pokud došlo k uplynutí lhůty podle § 97 odst. 1 ZSS, nelze již k rozhodnutí o uložení kárného opatření přihlížet, a to ani v případě, pokud by rozhodnutí o uložení kárného opatření nebylo v rozporu s citovanými ustanoveními ZSS z osobního fyzicky odstraněno.

ČÁST DRUHÁ

KÁRNÉ ŘÍZENÍ

Hlava I

Výkon kárné pravomoci

Článek 29

Kárné komise

(1) Kárné komise (§ 91, § 92, § 93 ZSS) mají rozhodovací pravomoc (tj. nejedná se o poradní orgán služebního orgánu nebo náměstka ministra vnitra pro stání službu), tzn. kárné komise jsou příslušné k vedení kárného řízení a vydání rozhodnutí ve věci kárné odpovědnosti státního zaměstnance.

(2) V kárném řízení rozhodují ve věcech kárné odpovědnosti v prvním stupni kárné komise prvního stupně (§ 162 odst. 1 ZSS).

(3) Kárné komise prvního stupně se zřizují na každém služebním úřadu, pokud v něm vykonává službu alespoň 25 státních zaměstnanců (jde o minimální počet systemizovaných služebních míst ve služebním úřadu). Pokud kárnou komisi prvního stupně

¹⁸ Právní fikce.

nelze s ohledem na počet státních zaměstnanců zřídit, bude k vedení kárného řízení vůči státnímu zaměstnanci zařazenému v tomto služebním úřadu příslušná kárná komise v nadřízeném služebním úřadu (§ 4 odst. 4 ZSS). Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, vykonává kárnou pravomoc v prvním stupni kárná komise prvního stupně zřízená v Ministerstvu vnitra, a to kárná komise prvního stupně jmenovaná náměstkem ministra vnitra pro státní službu v rámci sekce pro státní službu.

(4) Vůči vedoucímu služebního úřadu (§ 9 odst. 5 ZSS) vykonává kárnou pravomoc v prvním stupni kárná komise prvního stupně zřízená u nadřízeného služebního úřadu (§ 4 odst. 4 ZSS). Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad (ústřední správní úřady), vykonává kárnou pravomoc v prvním stupni kárná komise prvního stupně zřízená v Ministerstvu vnitra, a to kárná komise prvního stupně jmenovaná náměstkem ministra vnitra pro státní službu. Kárnou pravomoc však nelze vykonávat vůči osobám uvedeným v § 2 ZSS. Ačkoli to ZSS výslovně nestanoví, je kárná komise prvního stupně zřízená v Ministerstvu vnitra (jmenovaná náměstkem ministra vnitra pro státní službu) příslušná též k vedení kárného řízení ve věcech kárné odpovědnosti státních tajemníků a personálního ředitele sekce pro státní službu (analogicky ve vztahu k příslušnosti kárné komise vůči vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad).

(5) Kárné komise druhého stupně se zřizují pouze v Ministerstvu vnitra a jmenuje je náměstek ministra vnitra pro státní službu. Kárné komise druhého stupně jsou jediným (nadřízeným) odvolacím orgánem [§ 168 odst. 1 písm. a) ZSS] pro všechny kárné komise prvního stupně bez ohledu na to, v jakém služebním úřadu kárná komise prvního stupně působí. Nadřízeným orgánem kárné komise druhého stupně je opět kárná komise druhého stupně [§ 162 odst. 4 písm. d) ZSS]. Podání vůči kárné komisi druhého stupně se činí (např. postoupení odvolání se stanoviskem podle § 88 odst. 1 SR) cestou sekce pro státní službu.

Článek 30

Zřizování kárných komisí

(1) V jednom služebním úřadu lze zřídit i více kárných komisí podle potřeb služebního úřadu v návaznosti na počet kárných řízení.

(2) Kárné komise mohou být zřízeny jako komise stálé. Nelze vyloučit ani zřízení kárné komise (jmenování jejích členů) na dobu určitou. Časové omezení působnosti kárné komise (je-li stanoveno) je však vždy nutno stanovit tak, aby její působnost neskončila v průběhu konkrétního kárného řízení, tj. je třeba ji stanovit např. k projednání podnětů došlých do určitého data. Současně nelze (spíše však výjimečně) vyloučit zřizování kárných komisí ad hoc vždy k projednání konkrétního případu¹⁹. Pro potřebu zajistit řádné rozhodování ve věcech kárné odpovědnosti lze rovněž zřídit jednu komisi jako hlavní, ke které mají být podávány všechny podněty, a druhou jako náhradní pro případ nemožnosti rozhodování komise hlavní (v případě rozhodnutí o odvolání některého člena kárné komise, o jeho vyloučení z projednávání a rozhodování věci nebo pro případ jeho dlouhodobé nepřítomnosti).

(3) Kárné komise lze zřídit zejména služebním předpisem. Není však vyloučeno, že kárná komise nebude samostatně zřízena služebním předpisem, ale dojde k jejímu zřízení fakticky pouze prostřednictvím jmenování jejích členů (rozhodnutím služebního orgánu) – tento způsob lze zejména použít, pokud služební orgán zřizuje ad hoc kárné komise k projednání konkrétních případů. Pokud služební orgán nezřizuje ad hoc kárné

¹⁹ S touto variantou zřejmě počítal i zákonodárce, a to s ohledem na omezené důvody odvolání člena kárné komise, které např. nepočítají s nutností odvolat člena kárné komise z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti (např. ze zdravotních důvodů).

komise ke konkrétním případům, ale zřídí stálé kárné komise nebo kárné komise na dobu určitou, je vhodné, a to zejména, pokud je zřízena více než jedna kárná komise, aby byly zřízeny služebním předpisem služebního orgánu a následně byli rozhodnutím služebního orgánu jmenováni členové těchto kárných komisí.

(4) Služební předpis, kterým jsou kárné komise zřízeny, může dále např. stanovit vymezení bližšího vztahu kárných komisí v témže služebním úřadu, zejména pak

- a) transparentní pravidla přidělování (podávání) podnětů k zahájení kárného řízení, kterými budou povinni se řídit jak služební orgán, tak představení, kteří jsou k podání podnětu k zahájení kárného řízení oprávněni. Stanovení pravidel by mělo zejména zajistit transparentnost přidělování jednotlivých případů podle předem stanoveného klíče (např. nápad podle sudých a lichých týdnů apod.);
- b) následný postup pro případ nemožnosti rozhodování kárné komise, a to v případě rozhodnutí o odvolání některého člena kárné komise, o jeho vyloučení z projednávání a rozhodování věci nebo pro případ jeho dlouhodobé nepřítomnosti, tj. že např.
 1. jedna z kárných komisí bude stanovena jako hlavní, ke které mají být podávány všechny podněty, a druhá jako náhradní pro případ nemožnosti rozhodování komise hlavní,
 2. bude pro tento případ služební orgán jmenovat náhradního člena kárné komise (současně se jmenováním ostatních členů, popř. až ad hoc v případě potřeby), nebo
 3. věc bude přikázána jiné již jmenované kárné komisi, případně ad hoc kárné komisi k tomuto účelu jmenované;
- c) co se rozumí dlouhodobou nepřítomností člena kárné komise, pro niž bude v případě dále postupováno, jako když dojde k odvolání člena kárné komise (viz výše).

(5) Služebním předpisem služebního orgánu se nestanoví podrobnosti o samotném jednání kárné komise v kárném řízení, neboť to je dle § 134 odst. 5 SŘ předmětem jednacího řádu kárné komise, který si přijímá sama kárná komise²⁰.

Článek 31 **Členství v kárné komisi**

(1) Členy kárné komise jmenuje příslušný služební orgán. Služebním orgánem, který jmenuje členy kárné komise, je ten, kdo je ve smyslu § 10 ZSS služebním orgánem vůči státním zaměstnancům ve služebním úřadu, v němž se kárná komise dle § 92 nebo 93 ZSS zřizuje. Pokud služební orgán, který zřizuje kárnou komisi, hodlá jmenovat jejím členem státního zaměstnance zařazeného v jiném služebním úřadu, může tak učinit pouze se souhlasem služebního orgánu tohoto státního zaměstnance, a to podle § 162 odst. 3 ZSS.

(2) Na jmenování člena kárné komise se vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby [§ 159 odst. 1 písm. j) bod 2 ZSS]. Vzor rozhodnutí o jmenování členů kárné komise je přílohou č. 1 tohoto metodického pokynu.

(3) Kárná komise má 3 členy. Ačkoli to ZSS explicitně nestanoví, nelze vyloučit, aby služební orgán s cílem zajistit řádné rozhodování ve věcech kárné odpovědnosti služebním předpisem zřídil kárnou komisi se současným zřízením funkce náhradního člena této kárné komise a kromě zákonem požadovaného počtu členů kárné komise by jmenoval také dalšího člena (další členy) s postavením náhradníka, který by se stal fakticky členem kárné komise tehdy, pokud funkci nebude moci vykonávat dosavadní člen kárné komise z důvodu svého odvolání, vyloučení z projednávání a rozhodování věci nebo pro případ jeho dlouhodobé nepřítomnosti.

²⁰ Pravomoc služebního orgánu stanovit jednací řád kárné komise by musela být uvedena v zákoně.

- (4) Členem kárné komise může být jmenována pouze osoba, která/teré
- a) je státním zaměstnancem ve smyslu § 6 ZSS,
 - b) nebylo pravomocně uloženo kárné opatření podle ZSS (pokud nebylo zahlazeno),
 - c) nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin, který nezakládá ztrátu bezúhonnosti podle ZSS – odsouzení pro jiný nedbalostní trestný čin než proti pořádku ve věcech veřejných (pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo se na státního zaměstnance nehledí, jako by nebyl odsouzen),
 - d) není vyloučena z projednávání a rozhodování věci (podjatost) – týká se případů ad hoc jmenované kárné komise, kdy je zřejmé, o provinění kterého státního zaměstnance a v jaké věci se jedná.

(5) Nejméně jeden člen kárné komise musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru právo v magisterském studijním programu (tj. v oboru uznatelném pro výkon advokacie²¹) – nestačí tedy pouze magisterské vzdělání právnického směru v příbuzných oborech. Pokud kárnou komisi ve služebním úřadu nelze zřídit z toho důvodu, že ve služebním úřadu není zařazen státní zaměstnanec splňující uvedenou podmínku právnického vzdělání, popř. příslušný služební orgán nemohl jmenovat člena kárné komise splňujícího tuto podmínku z jiného služebního úřadu, vykonává kárnou pravomoc kárná komise uvedená v § 92 ZSS, tj. kárná komise prvního stupně zřízená u nadřízeného služebního úřadu, popř. kárná komise prvního stupně zřízená v Ministerstvu vnitra (kárná komise prvního stupně jmenovaná náměstkem ministra vnitra pro státní službu), nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad. I ostatní členové kárné komise musejí být osoby k tomu odborně způsobilé (zejména s ohledem na dosažené vzdělání a jeho odborné zaměření, jinou odbornou kvalifikaci a zkušenosti), aby člen kárné komise byl schopen objektivního posouzení jednotlivých případů kárné odpovědnosti.

(6) Ke jmenování členem kárné komise není nutný souhlas státního zaměstnance, neboť výkon služby v kárné komisi patří k jeho povinnostem podle § 77 odst. 1 písm. m) ZSS. Z důvodu procesní ekonomie a zejména s ohledem na závažnost rozhodování ve věcech kárné odpovědnosti lze však doporučit předchozí domluvu s konkrétními osobami na jmenování členem kárné komise.

Článek 32

Odvolání člena kárné komise

(1) Členy kárné komise odvolává příslušný služební orgán. Služebním orgánem, který odvolává členy kárné komise, je ten, kdo je ve smyslu § 10 ZSS služebním orgánem vůči státním zaměstnancům ve služebním úřadu, v němž se kárná komise dle § 92 nebo 93 ZSS zřizuje (služební orgán, který členy kárné komise jmenoval). Pokud služební orgán, který zřídil kárnou komisi, jmenoval jejím členem státního zaměstnance zařazeného v jiném služebním úřadu se souhlasem služebního orgánu tohoto státního zaměstnance (§ 162 odst. 3 ZSS), k odvolání tohoto člena kárné komise s ohledem na důvody odvolání uvedené v § 91 odst. 4 ZSS již souhlas tohoto služebního orgánu není třeba.

(2) Na odvolání člena kárné komise se vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby [§ 159 odst. 1 písm. j) bod 2 ZSS]. Vzor rozhodnutí o odvolání člena kárné komise je přílohou č. 2 tohoto metodického pokynu.

(3) Člena kárné komise služební orgán odvolá (§ 91 odst. 4 věta první ZSS), pokud vznikla překážka členství v kárné komisi tj.

- a) bylo mu pravomocně uloženo kárné opatření podle ZSS, pokud nebylo zahlazeno, nebo

²¹ § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

b) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, který nezakládá ztrátu bezúhonnosti podle ZSS (odsouzení pro jiný nedbalostní trestný čin než proti pořádku ve věcech veřejných), pokud odsouzení nebylo zhaženo nebo se na státního zaměstnance nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(4) Na žádost člena kárné komise jej může služební orgán odvolat též z vážných pracovních, osobních, rodinných nebo zdravotních důvodů (§ 91 odst. 4 věta druhá ZSS).

(5) Fakticky skončí členství v kárné komisi též skončením služebního poměru státního zaměstnance podle § 71 až 74 ZSS.

Článek 33

Předseda kárné komise

(1) Předsedou kárné komise je podle § 91 odst. 2 ZSS vždy bez ohledu na stupeň dosaženého vzdělání a jeho odborné zaměření nejvýše služebně postavený státní zaměstnanec.

(2) Pokud je v kárné komisi více služebně stejně postavených státních zaměstnanců, určí se z nich předseda kárné komise losem. O losování se pořídí protokol (§ 18 SŘ), resp. bude losování zachyceno v protokolu o jednání kárné komise.

(3) Služební postavení státního zaměstnance není dáno jeho služebním označením podle § 7 ZSS, ale stupněm řízení. Pokud by členy kárné komise byli pouze státní zaměstnanci, kteří nejsou představenými, určí se z nich předseda kárné komise vždy losem (bez ohledu na zařazení do platových tříd).

Článek 34

Jednání a rozhodování kárné komise

(1) Kárná komise je kolegiálním orgánem a její jednání a usnášení se řídí § 134 SŘ s výjimkami uvedenými v § 91 odst. 5 ZSS.

(2) Řízení (jednání, hlasování) před kárnou komisí vede předseda kárné komise.

(3) O jednání kárné komise se pořizuje protokol (§ 18 SŘ). Vzor protokolu o jednání kárné komise je přílohou č. 3 tohoto metodického pokynu.

(4) Kárná komise je způsobilá se usnášet pouze za přítomnosti všech jejích členů. Všechna rozhodnutí (včetně usnesení) musí činit kárná komise jako kolegiální orgán, a to po poradě hlasováním. Každý člen kárné komise je oprávněn při poradě před zahájením hlasování podat návrh na usnesení kárné komise. Usnesení přijímá kárná komise většinou hlasů všech svých členů.

(5) Hlasování kárné komise řídí její předseda. Členové kárné komise hlasují jednotlivě a předseda hlasuje naposled. Člen kárné komise se nesmí zdržet hlasování. Při poradě a hlasování mohou být přítomni pouze členové kárné komise a osoba, která je pověřena sepsáním protokolu – tyto osoby podepisují protokol o hlasování kárné komise. Nahlížení do protokolu o hlasování kárné komise je v rámci nahlížení do spisu podle § 134 odst. 3 SŘ vyloučeno. Vzor protokolu o hlasování kárné komise je přílohou č. 4 tohoto metodického pokynu.

(6) Člen kárné komise se při svém rozhodování v kárném řízení nesmí řídit příkazy představených a činnost v kárné komisi mu nesmí být na újmu – tímto se zajišťuje nezávislost člena kárné komise při jeho rozhodování.

(7) Některé úkony v kárném řízení, k nimž je jinak příslušná kárná komise jako příslušný správní orgán, může činit předseda kárné komise samostatně (např. oznámení o zahájení kárného řízení, předvolání, výzva k odstranění vad podání, usnesení o předvedení, usnesení o přerušení řízení apod.). Nemůže však činit úkony, které jsou

- a) rozhodnutím²²,
- b) usnesením o tom, zda osoba je či není účastníkem řízení,
- c) usnesením o zastavení řízení.

(8) Kárná komise přijímá svůj jednací řád, v němž stanoví další podrobnosti o jednání kárné komise (§ 134 odst. 5 SŘ). Jednací řád zejména upravuje způsob svolávání kárné komise, další podrobnosti o hlasování, bližší průběh případného ústního jednání²³, průběh jednání kárné komise při provádění důkazů, postavení a činnost sekretariátu, popř. tajemníka kárné komise při jednání kárné komise apod. Vzor jednacího řádu kárné komise je přílohou č. 5 tohoto metodického pokynu.

Článek 35 **Zajištění činnosti kárné komise**

(1) Jednotlivými úkony v kárném řízení mohou být podle § 91 odst. 6 ZSS pověřeni státní zaměstnanci zařazení ve služebním úřadu, kteří nejsou členy kárné komise.

(2) Pověření státních zaměstnanců, kteří nejsou členy kárné komise, k jednotlivým úkonům v kárném řízení, může být stanoveno např. služebním předpisem služebního orgánu, kterým zřizuje kárnou komisi, např. formou zřízení sekretariátu kárné komise, který bude tvořit konkrétní organizační útvar služebního úřadu, v jehož rámci pak budou určeni státní zaměstnanci, kteří mohou jako oprávněné úřední osoby činit úkony v kárném řízení.

(3) Státní zaměstnanci zařazení ve služebním úřadu, kteří nejsou členy kárné komise, nemohou být pověřeni vydáním rozhodnutí (včetně usnesení) a prováděním dokazování (např. provedením výslechu svědka).

Článek 36 **Rozhodování o podjatosti člena kárné komise**

(1) Na členy kárné komise se vztahuje § 14 SŘ o vyloučení z projednávání a rozhodování věci. Účastník kárného řízení může namítat podjatost člena kárné komise (postupem podle § 14 odst. 2 SŘ), jakmile se o ní dozví (s následkem možného vyloučení člena kárné komise z projednávání a rozhodování ve věci). Stejně tak člen kárné komise, který se dozví o okolnostech nasvědčujících tomu, že je vyloučen z projednávání a rozhodování ve věci, je povinen postupovat podle § 14 odst. 3 SŘ.

(2) Pokud se člen kárné komise dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, je povinen o tom uvědomit předsedu kárné komise, resp. ostatní členy kárné komise, která se musí následně usnést na tom, zda dotýčný člen kárné komise je nebo není vyloučen z projednávání a rozhodování věci. Při rozhodování kárné komise nebude ve smyslu § 134 odst. 4 SŘ hlasovat člen kárné komise, o jehož podjatosti se jedná. Usnesení kárné komise o tom, zda dotýčný člen kárné komise je či není vyloučen z projednávání a rozhodování věci, se pouze poznamená do spisu (§ 14

²² Myšleno rozhodnutí v užším slova smyslu, tj. nikoli usnesení, které předseda kárné komise vydat může, nejde-li o usnesení uvedená v písm. b) a c) tohoto odstavce.

²³ V jednací řádu je možno upravit např. to, kdo klade otázky vyslychaným svědkům, je-li prováděn výslech při ústním jednání, kdo jiný než předseda a za jakých okolností komunikuje při jednání s účastníkem řízení apod.

odst. 4 SŘ). Pokud kárná komise rozhodne o tom, že člen kárné komise je z projednávání a rozhodování věci vyloučen, uvědomí o tom předseda kárné komise bez zbytečného odkladu příslušný služební orgán, který členy kárné komise jmenoval. Pokud byl současně se jmenováním ostatních členů kárné komise jmenován i člen kárné komise v postavení náhradníka, určí služební orgán členem kárné komise tohoto náhradníka; usnesení o tom se pouze poznamená do spisu (§ 14 odst. 4 SŘ). Pokud současně se jmenováním ostatních členů kárné komise člen kárné komise v postavení náhradníka nebyl jmenován, služební orgán bez zbytečného odkladu jmenuje člena kárné komise, který nahradí vyloučeného člena kárné komise.

(3) Pokud je účastníkem řízení vznesena námitka podjatosti některého z členů kárné komise podle § 14 odst. 2 SŘ, kárná komise bude postupovat podle § 134 odst. 4 SŘ, tj. o námitce podjatosti rozhodne usnesením v prvním stupni sama kárná komise; usnesení se oznamuje účastníkovi, který námitku podjatosti vznesl (proti usnesení lze podat odvolání, které nemá odkladný účinek). Rozhodování kárné komise o námitce podjatosti musí být přítomni všichni členové kárné komise (§ 91 odst. 5 věty první ZSS), s tím, že hlasovat nemůže ten člen kárné komise, jehož podjatost je namítána (§ 134 odst. 4 věty první SŘ)²⁴.

(4) Pokud se kárná komise prvního stupně nebude schopna o námitce podjatosti člena kárné komise usnést, bude postupovat podle § 134 odst. 4 věty druhé ve spojení s § 14 odst. 4 věty třetí SŘ, a to tak, že o vznesené námitce podjatosti uvědomí nadřízený správní orgán, kterým je kárná komise druhého stupně zřízená v Ministerstvu vnitra, která o námitce podjatosti rozhodne. Uvedeným způsobem bude nutné postupovat, pokud v případě rozhodování kárné komise o námitce podjatosti svého člena dojde k rovnosti hlasů zbývajících dvou členů kárné komise nebo v případě, že bude námitka vznesena vůči několika členům kárné komise najednou a jeden z nich bude následně vyloučen²⁵. Obdobně bude třeba v zásadě postupovat z důvodu neschopnosti se o námitce podjatosti usnést i tehdy, kdy námitky podjatosti budou vzneseny proti dvěma nebo všem členům kárné komise, a pokud námitky budou mít i shodný obsahový základ, neboť může nastat pochybnost o nepodjatosti dalších členů kárné komise již při samotném rozhodování o námitce podjatosti prvního z členů kárné komise vzhledem k tomu, že se obdobný důvod námitky týká i dalšího člena nebo i obou dalších členů kárné komise; členové kárné komise rozhodující o námitce podjatosti jiného člena, ačkoli vůči nim byla též vznesena námitka podjatosti ze stejného důvodu, musí důsledně zvážit, zda okolnosti nenasvědčují tomu, že ve věci rozhodování o námitce podjatosti jsou z rozhodování vyloučeni²⁶.

(5) Pokud je o námitce podjatosti (ať již kárnou komisí prvního či druhého stupně) rozhodnuto tak, že člen kárné komise, vůči němuž byla námitka podjatosti vznesena, je z projednávání a rozhodování věci vyloučen, nelze tohoto člena kárné komise odvolat, neboť tento důvod odvolání člena kárné komise ZSS nestanoví. Pokud o vyloučení člena kárné komise rozhodne sama kárná komise prvního stupně, uvědomí o tom předseda kárné komise prvního stupně bez zbytečného odkladu příslušný služební orgán, který členy kárné komise jmenoval. Pokud byl současně se jmenováním ostatních členů kárné komise jmenován i člen kárné komise v postavení náhradníka, určí služební orgán členem kárné komise tohoto náhradníka; usnesení o tom se pouze poznamená do spisu (§ 14 odst. 4 SŘ).

²⁴ ZSS neupravuje zvláštní pravidla týkající se rozhodování o námitce podjatosti vůči členovi kárné komise, je proto třeba aplikovat obecnou právní úpravu rozhodování o námitce podjatosti vůči členovi kolegiálního orgánu upravenou v SŘ.

²⁵ Vyloučený člen kárné komise by již nemohl o další námitce hlasovat a současně by nemohl hlasovat další člen kárné komise, vůči němuž byla námitka rovněž vznesena – to by v praxi znamenalo, že by zbýval již pouze jeden člen kárné komise, který by o námitce byl schopen hlasovat, což je z logiky věci vyloučeno.

²⁶ Bude na kárné komisi druhého stupně, aby na základě případně podaného odvolání důsledně hodnotila, zda k objektivnímu zhodnocení vznesených námitek skutečně došlo a zda při rozhodování námitce podjatosti o ní nerozhodoval člen kárné komise, který měl být z rozhodování o této námitce vyloučen.

Pokud současně se jmenováním ostatních členů kárné komise člen kárné komise v postavení náhradníka nebyl jmenován, služební orgán bez zbytečného odkladu jmenuje člena kárné komise, který nahradí vyloučeného člena kárné komise. Pokud o vyloučení člena kárné komise rozhodla kárná komise druhého stupně, bude postupovat podle § 14 odst. 4 věty čtvrté SŘ a analogicky podle § 131 odst. 4 SŘ²⁷. Kárná komise druhého stupně pověří k projednání a rozhodnutí věci původní kárnou komisí, ale ve složení s náhradním členem kárné komise, pokud byl pro případ vyloučení jiného člena kárné komise jmenován nebo pověřil jinou kárnou komisí v totéž služebním úřadu, je-li zřízena (nepověří k projednání a rozhodnutí věci jakoukoli jinou kárnou komisí v jiném služebním úřadu). Pokud takto nelze postupovat, uvědomí kárná komise druhého stupně příslušný služební orgán, aby jmenoval namísto vyloučeného člena kárné komise jiného člena, popř. bude postupovat tak, že analogicky podle § 92 odst. 1 věty druhé a třetí ZSS pověří k projednání kárnou komisí v nadřízeném služebním úřadu, popř. kárnou komisí zřízenou v Ministerstvu vnitra, pokud služební úřad, v němž působí kárná komise, jejíž člen je vyloučen, nemá nadřízený služební úřad.

(6) Z důvodů uvedených výše se jeví jako žádoucí, aby ve služebním úřadu byly zřízeny vždy alespoň dvě kárné komise pro případ, že by kárná komise druhého stupně byla na základě námítky podjatosti vůči některému z členů jiné kárné komise nucena pověřit k projednání a rozhodnutí věci jinou kárnou komisí v totéž služebním úřadu. Dalším řešením, přestože v ZSS přímo neupraveným, je, aby služebním předpisem byla zřízena kárná komise se současným zřízením funkce náhradního člena této kárné komise (viz článek 31 odst. 3 tohoto metodického pokynu). Podle odstavce 5 tohoto článku by pak služební orgán určil tohoto náhradního člena kárné komise k projednávání a rozhodování věci nebo by kárná komise druhého stupně poté, co by rozhodla o vyloučení některého z členů kárné komise prvního stupně, pověřila k projednání a rozhodnutí věci původní kárnou komisí, ale ve složení s náhradním členem kárné komise.

Článek 37

Dlouhodobá nepřítomnost člena kárné komise

(1) ZSS ani SŘ neřeší otázku nepřítomnosti člena kárné komise ve službě. Nepřítomnost člena kárné komise ve službě není důvodem k jeho odvolání služebním orgánem z moci úřední. V dané situaci, zejména pokud by šlo o dlouhodobou nepřítomnost člena kárné komise, by bylo možné člena kárné komise odvolat na jeho žádost.

(2) Pro případy dlouhodobé nepřítomnosti člena kárné komise je za nejvhodnější řešení třeba považovat, pokud služební orgán ve služebním předpisu, kterým zřídí kárnou komisí, bude pamatovat na tyto situace a současně zřídí buď více kárných komisí, nebo kárnou komisí náhradní pro případy dlouhodobé nepřítomnosti některého z členů kárné komise hlavní, čehož důsledkem je neschopnost takové kárné komise se usnášet. I pro případy dlouhodobé nepřítomnosti lze považovat za možné, aby byla předem zřízena funkce náhradního člena kárné komise (viz článek 31 odst. 3 tohoto metodického pokynu), který by jako člen kárné komise nastoupil automaticky v případě, že by některý z členů kárné komise byl dlouhodobě nepřítomen. Pro dané situace by služební předpis měl současně stanovit, co se považuje za dlouhodobou nepřítomnost člena kárné komise.

(3) Pokud v rámci služebního úřadu není dopředu zřízeno služebním předpisem více kárných komisí popř. funkce náhradního člena kárné komise, bylo by možné postupovat

²⁷ Nadřízený správní orgán usnesením pověří k projednání a rozhodnutí věci jiný věcně příslušný podřízený správní orgán ve svém správním obvodu, jestliže podřízený správní orgán není z důvodu vyloučení všech úředních osob (§ 14) tohoto orgánu nebo členů orgánu, který rozhoduje ve sboru (dále jen "kolegiální orgán"), způsobilý věc projednat a rozhodnout; v tomto případě nadřízený správní orgán pověří správní orgán, jehož správní obvod sousedí se správním obvodem nezpůsobilého správního orgánu.

též tak, že v případě dlouhodobé neschopnosti kárné komise se usnášet z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti člena kárné komise, služební orgán jmenuje ad hoc kárnou komisi pouze pro projednání a rozhodnutí konkrétního případu, která z důvodu neschopnosti původní kárné komise se usnášet, projedná a rozhodne daný konkrétní případ. V rozhodnutí o jmenování členů této ad hoc kárné komise by měl služební orgán stanovit omezenou dobu jmenování členů této kárné komise.

Hlava II

Zahájení kárného řízení

Článek 38

Podnět k zahájení kárného řízení

(1) Kárné řízení zahajuje kárná komise z moci úřední podle § 46 odst. 1 SŘ, a to na základě podnětu k zahájení kárného řízení podle § 94 a 95 ZSS.

(2) Podnět k zahájení kárného řízení podle § 94 a 95 ZSS směřovaný vůči kárné komisi je obligatorním předpokladem pro to, aby kárná komise mohla kárné řízení podle § 46 odst. 1 SŘ zahájit a vést. Jde o kvalifikovanou formu podnětu, který může podat pouze osoba uvedená v § 94 ZSS, bez něhož kárné řízení zahájit nelze. Zahájení kárného řízení kárnou komisí bez tohoto podnětu by bylo zásadní vadou řízení, která by způsobovala nezákonnost rozhodnutí vydaného v kárném řízení.

(3) Pokud je kárné komisi podán podnět k zahájení kárného řízení podle § 94 a 95 ZSS, není kárná komise vždy povinna kárné řízení zahájit, ale před zahájením kárného řízení je oprávněna s ohledem na obsah podnětu k zahájení kárného řízení zvážit důvodnost a účelnost zahájení kárného řízení s ohledem podmínky pro vedení kárného řízení (např. zda nedošlo k zániku kárné odpovědnosti), na popis skutku, kterým měla být porušena služební kázeň (např. s ohledem na jeho časové určení, z něhož jednoznačně vyplývá, že skutek byl spáchán v době, kdy státní zaměstnanec nebyl ve služebním poměru), a s ohledem na označené důkazy, které mají spáchání kárného provinění prokazovat. Za tímto účelem může případně využít institutu vysvětlení podle § 137 SŘ nebo institutu zajištění důkazu podle § 138 SŘ, jakožto procesní prostředky uvedené v části třetí hlavy III SŘ (Zvláštní ustanovení o postupu před zahájením řízení).

Článek 39

Osoba oprávněná k podání podnětu k zahájení kárného řízení

(1) Podnět k zahájení kárného řízení kárné komisi ve věci kárné odpovědnosti státního zaměstnance je podle § 94 odst. 1 věty první ZSS oprávněn podat

- a) služební orgán státního zaměstnance,
- b) služební orgán v nadřízeném služebním úřadu,
- c) náměstek ministra vnitra pro státní službu,
- d) představený (jedná se o představeného státního zaměstnance, o jehož kárné provinění se jedná – nejedná se tedy o obecné oprávnění jakéhokoli představeného dát podnět k zahájení kárného řízení jakéhokoli státního zaměstnance ani o oprávnění nižšího představeného podat podnět k zahájení kárného řízení s jeho nadřízeným představeným),
- e) vyšší představený (jedná se o vyššího představeného státního zaměstnance, o jehož kárné provinění se jedná – nejedná se tedy o obecné oprávnění jakéhokoli vyššího představeného dát podnět k zahájení kárného řízení jakéhokoli státního zaměstnance).

(2) Podnět k zahájení kárného řízení kárné komisi ve věci kárné odpovědnosti vedoucího služebního úřadu je podle § 94 odst. 1 věty druhé ZSS oprávněn podat

- a) služební orgán v nadřízeném služebním úřadu,
- b) náměstek ministra vnitra pro státní službu, nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad (v návaznosti na § 94 odst. 1 větu první ZSS však může náměstek ministra vnitra pro státní službu podat podnět k zahájení kárného řízení i v případě, že jde o vedoucího služebního úřadu, který má nadřízený služební úřad.

(3) Podnět k zahájení kárného řízení kárné komisi ve věci kárné odpovědnosti státního tajemníka nebo náměstka pro řízení sekce je podle § 94 odst. 1 věty první a § 94 odst. 2 ZSS oprávněn podat

- a) náměstek ministra vnitra pro státní službu,
- b) státní tajemník vůči náměstkovi pro řízení sekce, jehož je státní tajemník služebním orgánem,
- c) příslušný člen vlády vůči státnímu tajemníkovi nebo náměstkovi pro řízení sekce, který vykonává službu v ministerstvu, jehož řízením je člen vlády pověřen,
- d) vedoucí Úřadu vlády České republiky vůči státnímu tajemníkovi nebo náměstkovi pro řízení sekce, který vykonává službu v Úřadu vlády České republiky.

(4) O tom, zda kárné řízení bylo zahájeno, a o jeho ukončení po pravomocném rozhodnutí kárné komise bude kárná komise podatele podnětu uvedeného v § 94 ZSS, který podnět podal, písemně informovat (informace o tom, jak bylo ve věci kárného řízení rozhodnuto).

Článek 40 **Náležitosti podnětu k zahájení kárného řízení**

(1) Podnět k zahájení kárného řízení musí obsahovat náležitosti podle § 95 ZSS, tj.:

- a) údaje potřebné k identifikaci státního zaměstnance,
- b) označení služebního úřadu, v němž státní zaměstnanec vykonává službu,
- c) popis skutku, kterým měla být porušena služební kázeň,
- d) označení důkazů, které mají prokázat spáchání kárného provinění.

(2) Za dostačující údaje umožňující identifikaci státního zaměstnance je třeba ve smyslu § 18 odst. 2 věty druhé SŘ považovat jméno (popř. jména), příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu. V návaznosti na § 77 odst. 1 písm. r) ZSS je dostačujícím i uvedení jména (popř. jmen), příjmení, služebního označení a názvu organizačního útvaru služebního úřadu, v němž je státní zaměstnanec zařazen.

(3) Popis skutku, kterým měla být porušena služební kázeň, je vylíčením konkrétního jednání (konání nebo opomenutí) státního zaměstnance, v němž je spatřováno porušení služební kázně. Toto vylíčení jednání (konání nebo opomenutí) státního zaměstnance nemusí být v podnětu detailní a objasňující všechny okolnosti skutku, neboť i další zjišťování všech skutkových okolností je věcí samotného kárného řízení. Popis skutku v podnětu však musí být natolik konkrétní, aby kárná komise měla dostatečný podklad pro zahájení kárného řízení formou oznámení o zahájení kárného řízení podle § 46 odst. 1 SŘ, tj. podnět by měl obsahovat vylíčení jednání (konání nebo opomenutí) státního zaměstnance s uvedením místa, času, a způsobu spáchání kárného provinění, popř. i jiné skutečnosti, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé kárné řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci pravomocně rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. Nepostačuje tedy např. pouze výčet zákonných ustanovení, která měla být státním zaměstnancem porušena.

(4) Pokud jde o označení důkazů v podnětu, které mají prokázat spáchání kárného provinění, nemusí jít o všechny důkazy, které v dané věci přicházejí v úvahu, neboť odpovědnost za dokazování v kárném řízení je na kárné komisi, ale mělo by jít o označení alespoň takového rozsahu důkazů, které důvodně nasvědčují spáchání kárného provinění.

(5) Nebude-li podnět k zahájení kárného řízení obsahovat všechny náležitosti podle § 95 ZSS, kárná komise kárné řízení nezahájí a vyzve podatele k doplnění.

(6) Vzor podnětu k zahájení kárného řízení je přílohou č. 6 tohoto metodického pokynu.

Článek 41

Podněty jiných fyzických nebo právnických osob k zahájení kárného řízení

(1) Podnět jiné fyzické nebo právnické osoby, než osoby uvedené v článku 39 tohoto metodického pokynu (např. jiný státní zaměstnanec, ale i osoba, která není státním zaměstnancem), učiněný vůči kárné komisi, z jehož obsahu lze dovodit, že se jedná o podnět k zahájení kárného řízení, není kvalifikovaným podnětem ve smyslu § 94 a 95 ZSS. Na základě takového podnětu kárná komise není oprávněna kárné řízení zahájit, ale jako podnět podle § 42 SŘ jej postoupí osobě, která je oprávněna podat kvalifikovaný podnět k zahájení kárného řízení, a to k posouzení, zda takový kvalifikovaný podnět kárné komisi podá. Zpravidla tedy kárná komise podnět jiné fyzické nebo právnické osoby postoupí

- a) služebnímu orgánu státního zaměstnance, vůči němuž podnět směřuje,
- b) služebnímu orgánu v nadřízeném služebním úřadu, pokud podnět směřuje vůči vedoucímu služebního úřadu,
- c) náměstkovi pro státní službu, pokud podnět směřuje vůči vedoucímu služebního úřadu a nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad.

Pokud o to ten, kdo podnět podal, požádá, je kárná komise, povinna mu sdělit ve lhůtě 30 dnů ode dne kdy podnět obdržela, že podnět byl postoupen osobě, která je podle § 94 ZSS příslušná k podání kvalifikovaného podnětu k zahájení kárného řízení.

(2) Pokud jiná fyzická nebo právnická osoba, než osoba uvedená v článku 39 tohoto metodického pokynu (např. jiný státní zaměstnanec, ale i osoba, která není státním zaměstnancem), učiní podnět, z jehož obsahu lze dovodit, že se jedná o podnět k zahájení kárného řízení, nikoli přímo ke kárné komisi, ale k některé z osob, která je podle § 94 ZSS příslušná podat kvalifikovaný podnět kárné komisi, je takový podnět třeba posoudit jako podnět ve smyslu § 42 SŘ, resp. jako podnět, na jehož základě je k tomu příslušná osoba uvedená v § 94 ZSS povinna posoudit, zda podá kvalifikovaný podnět kárné komisi k zahájení kárného řízení. Pokud o to ten, kdo podnět podal, požádá, je služební orgán, resp. osoba uvedená v § 94 ZSS, která takový podnět obdržela, povinna mu sdělit ve lhůtě 30 dnů ode dne kdy podnět obdržela, zda podala kvalifikovaný podnět k zahájení kárného řízení kárné komisi, nebo že k podání takového podnětu nebyly shledány důvody, popřípadě že podnět byl postoupen osobě, která je podle § 94 ZSS k podání kvalifikovaného podnětu k zahájení kárného řízení příslušná.

Článek 42

Oznámení o zahájení kárného řízení

(1) Kárné řízení zahajuje kárná komise prvního stupně na základě podnětu k zahájení kárného řízení (§ 94 ZSS), a to formou oznámení o zahájení kárného řízení podle § 46 odst. 1 SŘ.

(2) Kárné řízení může být vedeno jen pro to kárné provinění (skutek), pro který bylo kárné řízení zahájeno. Zjistí-li kárná komise v průběhu řízení, že se státní zaměstnanec

dopustil více kárných provinění (více skutků), musí o každém jednotlivém skutku zahájit kárné řízení a vést o nich společné kárné řízení (viz článek 43 tohoto metodického pokynu).

(3) Kárné řízení je zahájeno dnem, kdy kárná komise prvního stupně oznámení o zahájení kárného řízení doručí účastníkovi řízení, tj. státnímu zaměstnanci, obviněnému ze spáchání kárného provinění.

(4) Oznámení o zahájení kárného řízení nemusí být účastníkovi doručováno do vlastních rukou, ale s ohledem na důsledky doručení tohoto úkonu se doručení do vlastních rukou doporučuje (minimálně je třeba doručit oznámení způsobem umožňujícím prokázat převzetí písemnosti - § 19 odst. 6 SŘ).

(5) Pokud kárná komise nedoručí oznámení o zahájení kárného řízení státnímu zaměstnanci do jednoho roku ode dne spáchání kárného provinění, odpovědnost státního zaměstnance za kárné provinění zaniká a kárné řízení nelze zahájit (viz článek 19 tohoto metodického pokynu).

- (6) Oznámení o zahájení kárného řízení musí obsahovat
- označení správního orgánu – označení kárné komise s uvedením služebního úřadu, v němž kárná komise působí [pokud je ve služebním úřadu zřízeno více kárných komisí, je třeba v oznámení kárnou komisi dostatečně specifikovat (např. číselným označením), aby bylo zřejmé, o kterou kárnou komisi se jedná],
 - jméno, popřípadě jména, příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby, tj. jméno, popřípadě jména, a příjmení členů kárné komise včetně uvedení, kdo je předsedou kárné komise – oznámení podepisuje pouze předseda kárné komise,
 - předmět řízení, tj. označení věci, která je předmětem řízení - popis skutku, v němž je spatřováno kárné provinění a důvod, proč je řízení zahajováno, tj. uvedení povinnosti, která byla jednáním státního zaměstnance porušena,
 - poučení účastníka řízení o jeho základních právech a povinnostech v kárném řízení.

(7) Pokud jde o vymezení předmětu kárného řízení v oznámení o zahájení kárného řízení, tj. popis skutku, v němž je spatřováno kárné provinění, platí následující pravidla:

- popis skutku musí obsahovat vylíčení konkrétního jednání (konání nebo opomenutí) státního zaměstnance s uvedením místa, času a způsobu spáchání kárného provinění, popř. i jiné skutečnosti, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným; taková míra podrobnosti s uvedením konkrétních skutkových údajů je nezbytná pro celé kárné řízení, resp. pro určení totožnosti skutku, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci pravomocně rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování, pro zajištění řádného práva na obhajobu a současně umožňuje posouzení, zda nedošlo k zániku kárné odpovědnosti;
- v průběhu kárného řízení lze vymezení skutku provedené při zahájení kárného řízení dílčím způsobem změnit v závislosti na dalších skutkových zjištěních či výsledku dokazování - může dojít k jinému časovému ohraničení spáchaného skutku, rozsahu způsobeného následku apod., přičemž typicky takové situace mohou nastat zejména u tzv. pokračujících nebo trvajících kárných provinění;
- upřesněním skutku v průběhu kárného řízení nesmí dojít k jeho zásadnímu rozšíření nebo změně oproti jeho vymezení v oznámení o zahájení kárného řízení, což by znamenalo, že je řízení vedeno pro jiný skutek – pokud hodlá kárná komise vést kárné řízení pro jiný nebo další skutek či skutky, které v oznámení o zahájení kárného řízení nebyly uvedeny, musí o tomto skutku zahájit kárné řízení a vést o těchto skutcích společné řízení (§ 96 odst. 1 ZSS);

- d) přesné právní posouzení věci v oznámení o zahájení kárného řízení není nezbytné, neboť detailní kvalifikace kárného provinění se v závislosti na shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí může v průběhu kárného řízení měnit;
- e) právní kvalifikací skutku v oznámení o zahájení kárného řízení není kárná komise vázána - změna právní kvalifikace skutku oproti právní kvalifikaci skutku v oznámení o zahájení kárného řízení není důvodem pro zastavení řízení a zahájení kárného řízení nového - o změně právní kvalifikace skutku oproti právní kvalifikaci skutku v oznámení o zahájení kárného řízení však musí být účastník řízení informován.
- (8) Vzor oznámení o zahájení kárného řízení je přílohou č. 7 tohoto metodického pokynu.

Hlava III Průběh kárného řízení

Článek 43 Společné řízení o více kárných proviněních

(1) Jestliže se státní zaměstnanec dopustil více kárných provinění, je kárná komise povinna podle § 96 odst. 1 ZSS je projednávat ve společném řízení. Jde o společné řízení vedené ze zákona, tudíž kárná komise nevydává usnesení o spojení řízení podle § 140 SŘ.

(2) Pravidlo o vedení společného řízení je spojeno s absorpční zásadou, která se uplatňuje při ukládání kárného opatření (§ 89 odst. 4 ZSS). Společné řízení o více kárných proviněních je obligatorní.

(3) Předpokladem společného řízení o více skutcích je zahájení kárného řízení pro všechny skutky. Pokud je zjištěno po zahájení kárného řízení, že se státní zaměstnanec dopustil dalšího kárného provinění (dalšího skutku), je třeba pro tento další skutek také zahájit kárné řízení formou oznámení o zahájení kárného řízení. Do oznámení kárná komise v takovém případě uvede informaci, že tento další skutek bude projednán ve společném řízení se skutkem, o němž již bylo kárné řízení zahájeno.

(4) Povinnost vést společné řízení se vztahuje na všechna kárná provinění (všechny skutky), které státní zaměstnanec spáchal před vydáním rozhodnutí kárné komise prvního stupně.

(5) O společném kárném řízení se vede jeden spis. Pokud kárná komise po zahájení kárného řízení pro jeden skutek zahajuje kárné řízení pro další skutek, učiní tak oznámením o zahájení kárného řízení evidovaným v již založeném spise.

(6) O všech kárných proviněních státního zaměstnance (o všech skutcích), které byly státním zaměstnancem spáchány před vydáním rozhodnutí kárné komise prvního stupně, vydá kárná komise jedno společné rozhodnutí.

(7) Jde-li o kárné provinění více státních zaměstnanců, která spolu věcně souvisejí (např. byla spáchána společným jednáním více státních zaměstnanců), lze po zahájení kárného řízení tato řízení spojit do společného řízení podle § 140 SŘ.

Článek 44

Účastníci kárného řízení, jejich práva a zastoupení

(1) Jediným účastníkem kárného řízení je státní zaměstnanec, proti kterému je vedeno kárné řízení [§ 161 písm. b) ZSS].

- (2) Státní zaměstnanec má jako účastník kárného řízení zejména právo
- a) navrhopat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí – § 36 odst. 1 SŘ (právo navrhnout výslech svědků podporující jeho obhajobu, tedy i dosáhnout předvolání a výslechu svědků ve svůj prospěch, za stejných podmínek jako svědků proti sobě),
 - b) vyjádřit v řízení své stanovisko – § 36 odst. 2 SŘ,
 - c) na přiměřený čas k přípravě obhajoby,
 - d) na informace o řízení – § 36 odst. 2 SŘ,
 - e) aby mu byla před vydáním rozhodnutí dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí – § 36 odst. 3 SŘ,
 - f) nahlížet do spisu a činit si z něj výpisy (právo na pořízení kopie spisu nebo jeho části – nejde o právo na zaslání kopie spisu účastníkovi řízení) – § 38 SŘ,
 - g) zvolit si zmocněnce, a to písemnou plnou mocí nebo plnou mocí udělenou ústně do protokolu – § 33 SŘ
 - h) aby jeho věc byla projednána v zásadě v jeho přítomnosti (více viz článek 47 tohoto metodického pokynu)
 - i) nebyť nucen aktivně spolupracovat k objasnění kárného provinění.

(3) Zastoupení účastníka kárného řízení se plně řídí ustanoveními SŘ (§ 31 a násl. SŘ). V úvahu přichází zejména zastoupení na základě plné moci podle § 33 SŘ, ale též opatrovnictví podle § 32 odst. 2 až 8 SŘ. Pokud by se jednalo o případ, kdy je účastník řízení neznámého pobytu nebo se mu prokazatelně nedaří doručovat, nelze s ohledem na dikci § 32 odst. 3 SŘ účastníkovi kárného řízení doručovat pouze veřejnou vyhláškou podle § 25 odst. 1 SŘ, ale bylo by nutné ustanovit účastníkovi řízení opatrovníka²⁸.

Článek 45

Opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí (dokazování) a zákaz nucení státního zaměstnance k součinnosti

(1) Odpovědnost za opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí má podle § 50 odst. 2 SŘ kárná komise. Kárná komise je s ohledem na povahu kárného řízení povinna zjišťovat v rámci kárného řízení všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného státního zaměstnance (§ 50 odst. 3 SŘ).

(2) Podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníka řízení, důkazy, skutečnosti známe kárné komisi z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známe (§ 50 odst. 1 SŘ).

(3) Podle § 51 odst. 1 SŘ lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny (§ 53 SŘ), ohledání (§ 54 SŘ), svědeckou výpověď (§ 55 SŘ) a znalecký posudek (§ 56 SŘ). Právě důkazy listinou

²⁸ Blíže ke vztahu § 32 odst. 3 a § 25 odst. 1 SŘ viz závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 28 ze dne 6. března 2006, podle kterého se navzdory § 32 odst. 2 SŘ doručuje osobám neznámého pobytu nebo těm, kterým se prokazatelně nedaří doručovat, současně veřejnou vyhláškou, a to s ohledem na § 25 odst. 1 SŘ, který má z hlediska vazby na § 32 samostatnou povahu. S právními účinky bude ovšem spojeno pouze doručení písemnosti opatrovníkovi, s výjimkou oznámení o zahájení řízení a oznámení usnesení o ustanovení opatrovníka (podrobněji viz odůvodnění závěru č. 28).

a svědeckou výpovědí (zejména jiných státních zaměstnanců, ale i jiných fyzických osob) budou v kárném řízení důležitými poklady pro vydání rozhodnutí. Vzor protokolu o výsledku svědka prováděného mimo ústní jednání je přílohou č. 8 tohoto metodického pokynu.

(4) Jako důkaz v kárném řízení nelze použít úřední záznam o podaném vysvětlení nebo např. i úřední záznam, v němž je třetí osobou (např. představeným) zachyceno jednání obviněného státního zaměstnance, v němž je spatřováno kárné provinění. Úřední záznamy mohou sloužit toliko k úvaze kárné komise, zda bude některá osoba vyslechnuta jako svědek nebo budou provedeny jiné důkazy.

(5) S ohledem na povahu kárného řízení jakožto řízení sankčního nesmí být obviněný státní zaměstnanec nijak nucen aktivně spolupracovat k objasnění kárného provinění (zásada zákazu sebeobviňování). Nelze tak klást obviněnému státnímu zaměstnanci k tíži, že v kárném řízení neposkytl kárné komisi veškerou potřebnou součinnost k objasnění kárného provinění, resp. součinnost při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí.

Článek 46 **Zajištění průběhu kárného řízení**

(1) Tzv. zajišťovacími prostředky (prostředky k zajištění průběhu kárného řízení) jsou předvolání podle § 59 SŘ, předvedení podle § 60 SŘ, předběžné opatření podle § 61 SŘ, pořádková pokuta podle § 62 SŘ, vykázání z místa konání úkonu podle § 63 SŘ a záruka za splnění povinnosti podle § 147 SŘ.

(2) V kárném řízení přichází v zásadě v úvahu použití předvolání podle § 59 SŘ za účelem zajištění účasti osob při některých úkonech kárné komise (zejména za účelem zajištění účasti při ústním jednání), ale v individuálních případech nelze vyloučit i použití jiných zajišťovacích prostředků (např. předvedení podle § 60 SŘ).

(3) Pokud je třeba zajistit účast osoby při úkonu kárné komise, kárná komise k takovému úkonu dotčenou osobu předvolá podle § 59 SŘ. Kárná komise předvolává zejména obviněného státního zaměstnance k ústnímu jednání nařízenému k projednání kárného provinění podle § 49 SŘ, a dále osobu, která má být vyslechnuta jako svědek podle § 55 SŘ. Vzory předvolání jsou přílohou č. 9 tohoto metodického pokynu.

(4) Uplatnění institutu předvedení podle § 60 SŘ v rámci kárného řízení přichází v úvahu ve výjimečných případech, kdy je třeba zajistit účast osoby, která má být vyslechnuta jako svědek, a tato osoba se bez náležité omluvy nebo bez dostatečných důvodů nedostaví na předvolání podle § 59 SŘ, byla-li zároveň o tomto následku poučena. S ohledem na intenzitu zásahu do osobní sféry předváděné osoby je však třeba využití tohoto zajišťovacího prostředku vždy vážit z toho hlediska, zda je realizace výsledku dotyčné osoby prostřednictvím předvedení nezbytná ke zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevin obviněného státního zaměstnance, aby byla naplněna povinnost kárné komise zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného státního zaměstnance. O předvedení vydá kárná komise usnesení, které ve dvojím vyhotovení s dostatečným předstihem před provedením úkonu doručí orgánu, který má předvedení zajišťovat (Policie České republiky); tento orgán pak doručí usnesení předváděnému. Vzor usnesení o předvedení je přílohou č. 10 tohoto metodického pokynu.

(5) S ohledem na zákaz nucení obviněného státního zaměstnance k součinnosti v kárném řízení nelze předvedení ani pořádkovou pokutu uplatnit vůči obviněnému státnímu zaměstnanci, který se nedostaví na předvolání k ústnímu jednání, v rámci něhož má být kárné provinění projednáno.

Článek 47

Projednání kárného provinění při ústním jednání za přítomnosti státního zaměstnance

(1) Ze ZSS nevyplývá, že by k projednání kárného provinění v prvním stupni muselo být vždy nařízeno ústní jednání podle § 49 SŘ za přítomnosti obviněného státního zaměstnance. S ohledem na povahu kárného řízení jakožto řízení sankčního by však kárná komise měla ústní jednání k projednání kárného provinění za účasti řádně předvolaného obviněného státního zaměstnance v zásadě vždy nařídít, a to vzhledem k tomu, že je to nezbytné ke splnění účelu kárného řízení a uplatnění práv účastníka řízení ve smyslu § 49 odst. 1 SŘ. Uvedeným postupem je sledována nejen možnost řádného uplatnění práv účastníka řízení, ale i garantována jistota spolehlivého zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevinu státního zaměstnance jako součásti práva na spravedlivý proces.

(2) Důkazy, které by měly být provedeny v rámci kárného řízení, by tedy měly být provedeny v rámci nařízeného ústního jednání za přítomnosti obviněného státního zaměstnance, aby měl možnost se k nim bezprostředně po jejich provedení vyjádřit. Pokud budou některé důkazy prováděny mimo ústní jednání, musí o tom být účastník řízení včas vyrozuměn (§ 51 odst. 2 SŘ) – např. o výslechu svědka, pokud bude prováděn mimo ústní jednání (účastník řízení má právo se výslechu zúčastnit a musí mu být dána možnost klást svědkovi otázky).

(3) K rozhodnutí o kárném provinění bez nařízení ústního jednání, resp. po jeho nařízení, ale bez přítomnosti obviněného státního zaměstnance, může kárná komise přistoupit pouze ve výjimečných případech, zejména pokud se obviněný státní zaměstnanec odmítne k ústnímu jednání dostavit, ač byl řádně předvolán, nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, a dále pokud je ze shromážděných podkladů zcela zjevné, že byly zjištěny všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného státního zaměstnance a že jeho vyjádření v rámci ústního jednání již není zapotřebí (to však nezabavuje kárnou komisi povinnosti dát účastníku řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům podle § 36 odst. 3 SŘ).

(4) Nařízení ústního jednání k projednání kárného provinění za účasti obviněného státního zaměstnance není též zapotřebí, pokud je po předběžném posouzení věci zjevné, že kárné řízení bude zastaveno podle § 96 odst. 4 ZSS.

(5) O nařízení ústního jednání se nevydává zvláštní rozhodnutí, resp. usnesení. Kárná komise postupuje tak, že ústní jednání náležitým způsobem svolá, tj. předvolá podle § 59 SŘ osoby, jejichž účast při ústním jednání považuje za nezbytnou (obviněný státní zaměstnanec, osoby, které mají být v rámci ústního jednání vyslechnuty jako svědci). Vzor protokolu o ústním jednání o projednání kárného provinění je přílohou č. 11 tohoto metodického pokynu.

Článek 48

Přerušování kárného řízení

(1) Přerušování kárného řízení podle § 64 SŘ přichází v úvahu spíše výjimečně.

(2) Nelze však vyloučit přerušování kárného řízení podle § 64 odst. 1 písm. c) SŘ z důvodu probíhajícího řízení o předběžné otázce, a to v případech, kdy kárná komise zahájí kárné řízení a po jeho zahájení zjistí, že o totožném skutku spáchaném státním zaměstnancem je vedeno trestní řízení nebo řízení o přestupku nebo jiném správním deliktu. Tuto situaci je třeba odlišit od situace, kdy kárná komise dospěje po projednání kárného provinění k závěru, že s ohledem na povahu skutku má být věc projednána jako přestupek nebo jiný správní delikt jiným správním orgánem nebo jako trestný čin orgány činnými v trestním řízení, a z tohoto důvodu kárné řízení zastaví podle § 96 odst. 4 písm. g) ZSS.

Pokud kárná komise kárné řízení přeruší, a následně bude státní zaměstnanec za totožný skutek rozhodnutím správního orgánu nebo soudu pravomocně potrestán, kárná komise kárné řízení zastaví podle § 96 odst. 4 písm. e) ZSS.

(3) Výjimečně nelze vyloučit přerušení kárného řízení na žádost obviněného státního zaměstnance podle § 64 odst. 3 SŘ. Na přerušení kárného řízení však není právní nárok a kárná komise musí posoudit důvody žádosti o přerušení kárného řízení ve vztahu k veřejnému zájmu (zejména ve vztahu k veřejnému zájmu na rychlém projednání kárného provinění).

Článek 49 **Seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí**

(1) Před vydáním rozhodnutí kárné komise prvního stupně ve věci kárného provinění státního zaměstnance musí být obviněnému státnímu zaměstnanci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ.

(2) Uplatnění tohoto zásadního práva účastníka kárného řízení umožní kárná komise účastníkovi kárného řízení tím, že jej vyrozumí o tom, že ukončila shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí, a vyzve jej k uplatnění práva zakotveného v § 36 odst. 3 SŘ. Vzor výzvy k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí je přílohou č. 12 tohoto metodického pokynu. Vzor protokolu o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí je přílohou č. 13 tohoto metodického pokynu.

(3) Povinnost kárné komise dát obviněnému státnímu zaměstnanci možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům se nevztahuje na případy, kdy se obviněný státní zaměstnanec práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal, a dále pokud je z okolností případu zcela zjevné, že kárná komise bude rozhodovat o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. d) až g) ZSS. S ohledem na skutečnost, že konečné rozhodnutí kárné komise je výsledkem hlasování kolegiálního orgánu, se však jeví jako vhodné, aby před konečným zasedáním kárné komise prvního stupně byla obviněnému státnímu zaměstnanci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ vždy.

Článek 50 **Některé další instituty SŘ, které se uplatní v rámci kárného řízení**

(1) Kárné řízení je podle § 159 odst. 1 písm. f) ZSS řízením ve věci služby. Pokud ZSS nestanoví pro toto správní řízení odchylky, postupuje se v kárném řízení podle ustanovení SŘ (§ 1 odst. 2 SŘ a § 160 ZSS).

(2) V kárném řízení se tedy bez dalších specifik uplatní další v tomto pokynu přímo blíže neupravené instituty upravené v SŘ, např. ustanovení o dožádání (§ 13 SŘ), jednacím jazyku (§ 16 SŘ), spisu (§ 17 SŘ), doručování (§ 19 a násl. SŘ), nahlížení do spisu (§ 38 SŘ) atd.

Hlava IV

Rozhodnutí kárné komise prvního stupně o kárném provinění

Článek 51

Zákaz vydat rozhodnutí jako první úkon v řízení

Ve věci kárné odpovědnosti státního zaměstnance nemůže kárná komise vydat rozhodnutí jako první úkon v řízení (§ 165 ZSS), ale kárné řízení je třeba řádně zahájit podle § 46 odst. 1 SŘ.

Článek 52

Usnášení kárné komise o spáchání kárného provinění a o uložení kárného opatření

(1) Rozhodování kárné komise o kárném provinění státního zaměstnance má dvě fáze. Kárná komise se musí nejprve usnést (viz článek 34 tohoto metodického pokynu) o tom, zda státní zaměstnanec kárné provinění spáchal a je za něj odpovědný, tj. zda na základě zjištěného skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, lze učinit závěr, že se státní zaměstnanec dopustil jednání, které je kárným proviněním, a to jak z hlediska formálních znaků [znaky naplňující skutkovou podstatu kárného provinění – zaviněné porušení (opomenutí) povinnosti], ale též z hlediska znaku materiálního (společenská škodlivost). V rámci tohoto posouzení kárná komise zkoumá, zda neexistuje některý z důvodů pro zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 ZSS.

(2) Pokud se kárná komise usnese o tom, že státní zaměstnanec spáchal kárné provinění, usnáší se dále o tom, jaké kárné opatření podle § 89 odst. 2 ZSS státnímu zaměstnanci uloží (viz článek 22 až 26 tohoto metodického pokynu), popř. zda od uložení kárného opatření upustí podle § 89 odst. 6 ZSS (viz článek 27 tohoto metodického pokynu).

Článek 53

Náležitosti rozhodnutí o spáchání kárného provinění a o uložení kárného opatření

(1) Rozhodnutí kárné komise o spáchání kárného provinění a o uložení kárného opatření musí splňovat náležitosti uvedené v § 68 a 69 SŘ. Přiměřeně lze využít § 77 ZPr²⁹.

(2) Vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o vině státního zaměstnance ze spáchání kárného provinění (viz § 68 odst. 2 SŘ) musí spočívat ve specifikaci kárného provinění tak, aby postihované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. Ve výroku rozhodnutí je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je státní zaměstnanec postižen, což lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. Jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují pro další období možnost záměny skutku a možnost opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k zániku kárné odpovědnosti v daném konkrétním případě.

(3) Součástí výroku o vině státního zaměstnance ze spáchání kárného provinění (vymezení skutku a jeho právní kvalifikace jakožto kárného provinění – uvedení jaká povinnost státního zaměstnance byla porušena či opomenuta) je dále výrok o uložení některého z kárných opatření uvedených v § 89 odst. 2 ZSS.

²⁹ Výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).

(4) Pokud kárná komise rozhodne o upuštění od uložení kárného opatření, ve výroku rozhodnutí bude uveden výrok o vině státního zaměstnance, a dále výrok o tom, že se od uložení kárného opatření upouští.

(5) S ohledem na povahu kárného řízení je třeba důsledně dbát na detailní a precizní odůvodnění rozhodnutí tak, aby odpovídalo § 68 odst. 3 SŘ.

(6) Oproti jiným rozhodnutím v řízení ve věcech služby má odvolání proti rozhodnutí ve věci kárné odpovědnosti odkladný účinek (§ 168 odst. 2 ZSS). Ačkoli podle § 68 odst. 6 SŘ a contrario není nutné tuto skutečnost do poučení rozhodnutí uvádět, s ohledem na výjimečnost odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí ve věci služby se doporučuje odkladný účinek odvolání v poučení konstatovat.

(7) Vzor rozhodnutí o vině státního zaměstnance za spáchání kárného provinění a o uložení kárného opatření nebo o upuštění od uložení kárného opatření je přílohou č. 14 tohoto metodického pokynu.

Článek 54

Zastavení kárného řízení

(1) Taxativní důvody pro zastavení kárného řízení stanoví § 96 odst. 4 ZSS. Důvody v tomto ustanovení jsou speciální, a proto se § 66 odst. 2 SŘ v kárném řízení nepoužije.

(2) Podle § 96 odst. 4 písm. a) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není kárným proviněním. Tento důvod pro zastavení kárného řízení se použije, pokud se podaří objasnit bez důvodných pochybností všechny okolnosti daného případu, ale s ohledem na zjištěný skutkový stav kárná komise dospěje k závěru, že nebyl naplněn formální nebo materiální znak kárného provinění, tj. že nebyla naplněna skutková podstata kárného provinění (včetně zavinění, alespoň ve formě nevědomé nedbalosti) nebo že jednání státního zaměstnance je po formální stránce kárným proviněním, ale není naplněn znak společenské škodlivosti. O zastavení kárného řízení v tomto případě vydá kárná komise usnesení, jehož písemné vyhotovení doručí obviněnému státnímu zaměstnanci (§ 96 odst. 5 ZSS); proti usnesení může státní zaměstnanec podat odvolání, které nemá odkladný účinek (§ 76 odst. 5 SŘ). Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu má meritorní povahu a vytváří překážku věci pravomocně rozhodnuté, tj. další projednání totožného skutku v kárném řízení je již vyloučeno. Vzor usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. a) ZSS je přílohou č. 15 tohoto metodického pokynu.

(3) Podle § 96 odst. 4 písm. b) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že skutek nespáchal obviněný státní zaměstnanec. Tento důvod pro zastavení kárného řízení se použije, pokud se podaří objasnit bez důvodných pochybností, že skutek, který je považován za kárné provinění, se stal, ale je prokázáno, že skutek nespáchal obviněný státní zaměstnanec, resp. že jej spáchal někdo jiný. Není rozhodující, zda se podaří prokázat totožnost konkrétní osoby, která skutek spáchala, nebo zda je pouze prokázáno, že skutek nespáchal obviněný státní zaměstnanec bez zjištění totožnosti konkrétní osoby. O zastavení kárného řízení v tomto případě vydá kárná komise usnesení, jehož písemné vyhotovení doručí obviněnému státnímu zaměstnanci (§ 96 odst. 5 ZSS); proti usnesení může státní zaměstnanec podat odvolání, které nemá odkladný účinek (§ 76 odst. 5 SŘ). Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu má meritorní povahu a vytváří vůči obviněnému státnímu zaměstnanci překážku věci pravomocně rozhodnuté, tj. další projednání totožného skutku v kárném řízení, který by byl přičítán obviněnému státnímu zaměstnanci, je již vyloučeno. Nelze však vyloučit na základě kvalifikovaného

podnětu osoby uvedené v § 94 ZSS zahájení kárného řízení vůči osobě, o níž se má důvodně za to, že tento skutek spáchala. V rámci toho je však třeba dbát ustanovení o zániku kárné odpovědnosti (§ 90 ZSS). Vzor usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. b) ZSS je přílohou č. 16 tohoto metodického pokynu.

(4) Podle § 96 odst. 4 písm. c) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo státnímu zaměstnanci prokázáno. Tento důvod pro zastavení kárného řízení se použije, pokud se nepodaří objasnit bez důvodných pochybností, že skutek, který je považován za kárné provinění, obviněný státní zaměstnanec spáchal. Tento důvod zastavení kárného řízení je promítnutím zásady „v pochybnostech ve prospěch obviněného“ („in dubio pro reo“). Prokázat skutečnost, že jednání majícího znaky skutkové podstaty kárného provinění se dopustil obviněný státní zaměstnanec, musí kárná komise (§ 3 a § 50 odst. 3 SŘ). K tomu, aby obviněný státní zaměstnanec nemohl být za kárné provinění postižen, stačí, aby o otázce, kdo se skutku dopustil, vznikla rozumná pochybnost. Obviněný státní zaměstnanec nesmí být nucen k součinnosti při objasňování skutku, v němž je spatřováno kárné provinění, a nemusí se vyvíňovat, tj. prokazovat, že se skutku, v němž je spatřováno kárné provinění, nedopustil³⁰. O zastavení kárného řízení v tomto případě vydá kárná komise usnesení, jehož písemné vyhotovení doručí obviněnému státnímu zaměstnanci (§ 96 odst. 5 ZSS); proti usnesení může státní zaměstnanec podat odvolání, které nemá odkladný účinek (§ 76 odst. 5 SŘ). Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu má meritorní povahu a vytváří vůči obviněnému státnímu zaměstnanci překážku věci pravomocně rozhodnuté, tj. další projednání totožného skutku v kárném řízení, který by byl přičítán obviněnému státnímu zaměstnanci, je již vyloučeno. Nelze však vyloučit, aby na základě pozdějšího zjištění, že skutek spáchala jiná osoba, bylo vůči této osobě zahájeno na základě kvalifikovaného podnětu osoby uvedené v § 94 ZSS kárné řízení. V rámci toho je však třeba dbát ustanovení o zániku kárné odpovědnosti (§ 90 ZSS). Vzor usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. c) ZSS je přílohou č. 17 tohoto metodického pokynu.

(5) Podle § 96 odst. 4 písm. d) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že odpovědnost za kárné provinění zanikla. Tento důvod pro zastavení kárného řízení se použije, pokud je po zahájení kárného řízení po provedeném dokazování zjištěno, že kárné řízení bylo na základě doručení o zahájení kárného řízení zahájeno později, než 1 rok ode dne, kdy bylo kárné provinění spácháno, tj. kdy byl dokonán skutek, v němž je kárné provinění spatřováno (viz článek 19 až 21 tohoto metodického pokynu). O zastavení kárného řízení v tomto případě vydá kárná komise usnesení, které se pouze poznamená do spisu (§ 96 odst. 5 ZSS). Usnesení o zastavení kárného řízení v tomto případě nabývá právní moci poznamenáním do spisu, nelze se proti němu odvolat a o zastavení řízení se obviněný státní zaměstnanec vyrozumí³¹ (§ 76 odst. 3 a 5 SŘ). Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu nemá meritorní povahu, neboť nedochází k projednání samotného kárného provinění, resp. k posuzování, zda se státní zaměstnanec kárného provinění dopustil či nedopustil, nýbrž je pouze zjištěna skutečnost zániku kárné odpovědnosti. S ohledem na zánik kárné odpovědnosti je však další projednání totožného skutku v kárném řízení již vyloučeno. Vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. d) ZSS je přílohou č. 18 tohoto metodického pokynu.

(6) Podle § 96 odst. 4 písm. e) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že státní zaměstnanec byl za týž skutek již pravomocně potrestán

³⁰ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.5.2005. č.j. 2 As 46/2005-55 nebo ze dne 28.8.2008 č.j. 5 As 32/2008-51.

³¹ Ve vyrozumění kárná komise pouze uvede, že kárné řízení vedené vůči státnímu zaměstnanci bylo usnesením č.j. ze dne poznamenaným do spisu, zastaveno podle § 96 odst. 4 písm. ...) ZSS, a dále státního zaměstnance poučí, že podle § 76 odst. 3 SŘ usnesení nabylo právní moci poznamenáním do spisu dne a že se podle § 76 odst. 5 SŘ nelze se proti tomuto usnesení odvolat.

rozhodnutím soudu nebo správního orgánu. Tento důvod pro zastavení kárného řízení se použije, pokud je po zahájení kárného řízení zjištěno, že za totožný skutek spáchaný obviněným státním zaměstnancem byl tento státní zaměstnanec již pravomocně potrestán soudem v trestním řízení nebo správním orgánem v řízení o přestupku nebo jiném správním deliktu. Tento důvod zastavení kárného řízení se tedy uplatní v případech, kdy o totožném skutku státního zaměstnance bylo soudem nebo správním orgánem vydáno rozhodnutí, které zakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté ve vztahu k danému skutku. O zastavení kárného řízení v tomto případě vydá kárná komise usnesení, které se pouze poznamená do spisu (§ 96 odst. 5 ZSS). Usnesení o zastavení kárného řízení v tomto případě nabývá právní moci poznamenáním do spisu, nelze se proti němu odvolat a o zastavení řízení se obviněný státní zaměstnanec vyrozumí³¹ (§ 76 odst. 3 a 5 SŘ). Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu nemá meritorní povahu, ale je výrazem uplatnění zásady zákazu dvojího odsouzení a potrestání – „nikoli dvakrát v téže věci“ (ne bis in idem). S ohledem na uplatnění uvedené zásady je však další projednání totožného skutku v kárném řízení již vyloučeno. Vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. e) ZSS je přílohou č. 19 tohoto metodického pokynu.

(7) Podle § 96 odst. 4 písm. f) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že státní zaměstnanec zemřel nebo přestal být státním zaměstnancem. Tento důvod pro zastavení kárného řízení je výrazem skutečnosti, že jen státní zaměstnanec ve služebním poměru může být subjektem kárného provinění, tj. pokud v průběhu kárného řízení dojde ke skončení služebního poměru obviněného státního zaměstnance, nelze dále kárné provinění projednávat a kárné řízení se musí zastavit. Obdobně to platí samozřejmě i v případě, kdy státní zaměstnanec zemře. O zastavení kárného řízení v tomto případě vydá kárná komise usnesení, které se pouze poznamená do spisu (§ 96 odst. 5 ZSS). Usnesení o zastavení kárného řízení v tomto případě nabývá právní moci poznamenáním do spisu, nelze se proti němu odvolat a o zastavení řízení se bývalý státní zaměstnanec vyrozumí³¹ (§ 76 odst. 3 a 5 SŘ); v případě smrti státního zaměstnance se nikdo nevyrozumívá. Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu nemá meritorní povahu a nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté, tj. pokud je v jednání bývalého státního zaměstnance, jehož služební poměr skončil, možné spatřovat přestupek nebo jiný správní delikt nebo trestný čin, není vyloučeno jeho potrestání jiným správním orgánem nebo soudem. Vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. f) ZSS je přílohou č. 20 tohoto metodického pokynu.

(8) Podle § 96 odst. 4 písm. g) ZSS kárná komise zastaví řízení o kárném provinění, jestliže zjistí, že věc byla po zahájení řízení postoupena jinému správnímu orgánu nebo orgánu činnému v trestním řízení. Tento důvod pro zastavení kárného řízení se použije, pokud je zjištěno, že příslušným orgánem k projednání skutku spáchaného státním zaměstnancem je jiný správní orgán, jde-li o přestupek nebo jiný správní delikt, nebo orgán činný v trestním řízení, jde-li o trestný čin, a proto byla věc tomuto orgánu postoupena. ZSS blíže neřeší situace, kdy v jednání státního zaměstnance by bylo možné spatřovat jak kárné provinění, tak přestupek nebo jiný správní delikt³². Pokud však nese jednání znaky obojího, je třeba vycházet z definice služební kázně, ale též z toho, zda jde o porušení speciálního právního předpisu, který uvedené jednání samostatně postihuje jako přestupek nebo jiný správní delikt a existuje zde tedy i správní orgán příslušný k jeho projednání. O zastavení kárného řízení v tomto případě kárná komise vydá usnesení, které se pouze poznamená do spisu (§ 96 odst. 5 ZSS). Usnesení o zastavení kárného řízení v tomto případě nabývá právní moci poznamenáním do spisu, nelze se proti němu odvolat a o zastavení řízení se obviněný státní zaměstnanec vyrozumí³¹ (§ 76 odst. 3 a 5 SŘ). Pravomocné zastavení kárného řízení z tohoto důvodu nemá meritorní povahu a nezakládá překážku věci

³² Ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) ZPr se na státního zaměstnance ve služebním poměru podle ZSS nevztahuje (týká se pouze příslušníků bezpečnostních sborů a osob podléhajících vojenské kázeňské pravomoci).

pravomocně rozhodnuté. Vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. g) ZSS je přílohou č. 21 tohoto metodického pokynu.

(9) Podmínky pro zastavení kárného řízení prověřují kárné komise prvního i druhého stupně po celou dobu řízení.

Článek 55 **Totožnost skutku**

(1) Pro posouzení důvodu pro zastavení řízení podle § 96 odst. 4 písm. e) ZSS (obdobně též pro závěr, zda lze kárné řízení zahájit) je zásadní závěr, zda skutek, za který byl státní zaměstnanec již pravomocně potrestán rozhodnutím soudu nebo správního orgánu, je skutkem totožným. Okolnost, co se rozumí „týmž skutkem“, zákon nedefinuje, proto je třeba vycházet z právní teorie a soudní praxe, která vychází při posuzování totožnosti skutku z následujících kritérií.

(2) Podstata skutku je tvořena jednáním obviněného a následkem, který byl jeho jednáním způsoben a jenž je relevantní z hlediska trestního práva v trestním řízení, z hlediska ZPr v přestupkovém řízení. Jednání a následek, popřípadě další právně relevantní skutkové okolnosti, se při posuzování totožnosti skutku porovnávají podle toho, jak jsou uvedeny ve skutkové větě odsuzujícího rozsudku nebo rozhodnutí o přestupku nebo jiném správním deliktu a jak byly zjištěny v rámci trestního nebo přestupkového řízení (nebo řízení o jiném správním deliktu), na základě něhož byl učiněn výrok rozhodnutí. O totožnosti skutku mohou rozhodnout jen okolnosti a závěry skutkové, které jsou právně relevantní, nikoliv pouze závěry právní.

(3) Totožnost skutku bude existovat především při naprostém souladu mezi popisem skutku ve výroku rozsudku nebo rozhodnutí jiného správního orgánu a popisem skutku, který byl zjištěn kárnou komisí, přičemž nelze vycházet jen z odůvodnění příslušných rozhodnutí, ale podstatné je vždy vymezení skutku ve výrokové části rozhodnutí. Pochybnosti pak nevzniknou při úplné shodě ve skutkových okolnostech uvedených v jednotlivých rozhodnutích.

(4) Totožnost skutku nelze chápat pouze jako naprostou shodu skutkových okolností v odsuzujícím rozsudku nebo rozhodnutí o přestupku (jiném správním deliktu) se skutkovými okolnostmi zjištěnými v kárném řízení, ale postačí shoda v podstatných skutkových okolnostech. Totožnost skutku bude tedy existovat i v případech, když je úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, nebo úplná shoda v následku při rozdílném jednání, anebo za situace, když jednání nebo následek, popřípadě obojí jsou alespoň částečně shodné za předpokladu, že jsou shodné v podstatných okolnostech, jimiž se rozumějí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska formálních znaků skutkových podstat trestných činů nebo přestupků ve vztahu k formálním znakům kárného provinění³³.

³³ Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22.3.2006 sp.zn. 4 Tz 183/2005 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.2.2009 č.j. 8 As 5/2009-80.

Hlava V

Odvolací kárné řízení

Článek 56

Úprava odvolacího řízení

(1) Odvolání a odvolací řízení ve věci kárné odpovědnosti se až na dále uvedené výjimky řídí ustanoveními SŘ, tj. § 81 a násl. SŘ.

(2) Proti rozhodnutí (a usnesení) kárné komise se účastník kárného řízení, tj. obviněný státní zaměstnanec může odvolat [neplatí pro usnesení poznamenaná do spisu – usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. d) až g) ZSS].

(3) Standardní odvolací lhůta je 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí kárné komise prvního stupně (specifika viz § 83 a 84 SŘ). Odvolání proti rozhodnutí ve věcech kárné odpovědnosti má na rozdíl od jiných řízení ve věcech služby odkladný účinek (§ 168 odst. 2 ZSS).

(4) Odvolání se vždy až na výjimky vyplývající z § 40 odst. 1 písm. d) SŘ podává u kárné komise prvního stupně.

(5) Jediným odvolacím orgánem, který o odvolání ve věcech kárné odpovědnosti rozhoduje, je kárná komise druhého stupně [§ 168 odst. 1 písm. a) ZSS], která je zřízená pouze v Ministerstvu vnitra, a to v rámci sekce pro státní službu.

Článek 57

Náležitosti odvolání a jeho vady

- (1) Odvolání musí mít následující náležitosti:
- a) musí z něj být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje,
 - b) musí obsahovat jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3 SŘ a podpis osoby podávající odvolání,
 - c) musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno,
 - d) musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

(2) Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Odvoláním proti rozhodnutí kárné komise o spáchání kárného provinění a uložení kárného opatření lze tedy např. napadnout pouze část výroku o uložení kárného opatření, aniž by byl napaden výrok o vině státního zaměstnance – v takovém případě by rozhodnutí kárné komise prvního stupně v části výroku o vině uplynutím odvolací lhůty nabylo právní moci na základě § 82 odst. 3 SŘ. Pokud by však odvoláním byla napadena pouze část výroku o vině a nikoli výrok o uložení kárného opatření, výše uvedené pravidlo se neuplatní, neboť výrok o uložení kárného opatření je na výroku o vině závislý.

(3) Pokud odvolání neobsahuje povinné náležitosti, je kárná komise prvního stupně (popřípadě prostřednictvím pověřených zaměstnanců služebního úřadu podle § 91 odst. 6 ZSS) povinna ještě před postoupením odvolání a spisu kárné komisi druhého stupně účastníka řízení vyzvat k odstranění vad odvolání podle § 37 odst. 3 SŘ. Povinnost vyzvat

k odstranění vad odvolání platí dle ustálené judikatury správních soudů³⁴ i tehdy, když je podáno tzv. blanketní odvolání (bez odůvodnění), a to i tehdy, když sám odvolatel deklaruje, že odvolání v určité lhůtě doplní. V takových případech lze, pokud si odvolatel sám určil lhůtu přiměřenou, vyčkat, zda bude odvolání doplněno; pokud však doplněno není, je třeba odvolatele vyzvat k odstranění vad odvolání a stanovit mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Článek 58

Postup kárné komise prvního stupně po podání odvolání

(1) Pokud není dále stanoveno jinak, mohou úkony v kárném řízení činit namísto kárné komise prvního stupně pověření zaměstnanci služebního úřadu, kteří nejsou členy kárné komise (§ 91 odst. 6 ZSS).

(2) Vzhledem k tomu, že v kárném řízení je jediným účastníkem kárného řízení obviněný státní zaměstnanec, nezasílá se podané odvolání dalším účastníkům řízení.

(3) Kárná komise prvního stupně může na základě podaného odvolání sama rozhodnout o zrušení nebo změně napadeného rozhodnutí, ale pouze tehdy, pokud takovým rozhodnutím plně vyhoví odvolání (tzv. autoremedura podle § 87 SŘ). Rozhodnutí v autoremeduře může učinit pouze kárná komise jako celek – nemůže jej vydat pouze předseda kárné komise nebo pověřený zaměstnanec služebního úřadu, který není členem kárné komise.

(4) Pokud není shledán důvod pro vydání rozhodnutí v autoremeduře, je kárná komise prvního stupně povinna spis se svým stanoviskem postoupit kárné komisi druhého stupně, a to do 30 dnů ode dne podání odvolání, popř. do 10 dnů, jde-li o opožděné nebo nepřipustné odvolání (§ 88 odst. 1 SŘ)³⁵.

(5) Vzhledem k tomu, že je to pouze kárná komise prvního stupně, která je příslušná k vydání rozhodnutí v autoremeduře, měla by se vždy, pokud je odvolání podáno, usnést na tom, zda pro vydání rozhodnutí v autoremeduře shledá či neshledá důvod, než bude spis se stanoviskem postoupen kárné komisi druhého stupně – pro usnášení kárné komise v této věci platí obecná pravidla pro usnášení a rozhodování kárné komise. Stanovisko k odvolání podle § 88 odst. 1 SŘ není úkonem, který musí učinit kárná komise jako celek, může jej pořídit předseda kárné komise nebo pověřený zaměstnanec služebního úřadu, který není členem kárné komise, nicméně stanovisko bude vycházet z toho, jak se o důvodnosti, resp. nedůvodnosti autoremedury usnese kárná komise prvního stupně. Jako vhodný postup se v dané souvislosti jeví, pokud předseda kárné komise popř. pověřený zaměstnanec služebního úřadu, který není členem kárné komise, předloží návrh stanoviska, případně rozhodnutí v autoremeduře, kárné komisi prvního stupně, po jehož projednání společně s podaným odvoláním se kárná komise prvního stupně usnese na tom, zda shledává či neshledává důvod k vydání rozhodnutí v autoremeduře, a pokud takový důvod neshledá, bude spis se stanoviskem postoupen kárné komisi druhého stupně.

(6) Spis se stanoviskem k podanému odvolání se zasílá kárné komisi druhého stupně, a to cestou sekce pro státní službu Ministerstva vnitra (Jindřišská 34, 110 00 Praha 1, ID datové schránky: 9iutsan). **Spis bude postoupen v originálu a kompletní včetně všech jeho součástí a příloh, aby mohlo být napadené rozhodnutí řádně**

³⁴ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.1.2011 č.j. 2 As 99/2010-67, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4.12.2014 č.j. 8 A 161/2010-31-32 nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4.12.2014 č.j. 8 A 226/2010-26-27.

³⁵ Lhůty pro postoupení spisu kárné komisi druhého stupně nelze prodlužovat ve smyslu § 71 SŘ, neboť kárná komise v daném případě nevydává žádné rozhodnutí.

přezkoumáno. Pokud bude přílohou správního spisu i osobní spis státního zaměstnance nebo jeho části, lze tyto části spisového materiálu předat pouze v kopii.

Článek 59

Postup kárné komise druhého stupně a rozhodnutí o odvolání

(1) Kárná komise druhého stupně na základě podaného odvolání přezkoumá napadené rozhodnutí kárné komise prvního stupně ve smyslu § 89 SŘ.

(2) V odvolacím řízení ve věci kárné odpovědnosti se neuplatní § 82 odst. 4 SŘ, tj. i v odvolacím řízení je nutné přihlídnout k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, a to i tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník mohl uplatnit dříve (v řízení v prvním stupni)³⁶. Kárná komise druhého stupně je tak povinna se s případnými novými skutečnostmi a návrhy na provedení nových důkazů (pokud takové důkazy neprovede) zabývat v odůvodnění svého rozhodnutí.

(3) Kárná komise druhého stupně o podaném odvolání rozhodne podle okolností případu některým ze způsobů uvedených v § 90 až 92 SŘ.

(4) V odvolacím řízení ve věci kárné odpovědnosti se uplatňuje zásada „zákazu změny k horšímu“ (zákaz reformace in peius), tj. v odvolacím řízení proti rozhodnutí o uložení kárného opatření, nelze státnímu zaměstnanci uložit přísnější kárné opatření.

Hlava VI

Náklady kárného řízení

Článek 60

Náklady řízení obecně

(1) Náklady řízení jsou podle § 79 odst. 1 SŘ zejména hotové výdaje účastníka řízení a jeho zástupce, ušlý výdělek účastníka, náklady důkazů, tlumočné, znalečné a odměna za zastupování (např. odměna a náhrady advokáta). Jedná se o demonstrativní výčet možných nákladů kárného řízení.

(2) Obecně platí, že své náklady nese jak služební orgán (kárná komise, resp. služební úřad, v rámci něhož je jmenována), tak účastník řízení (obviněný státní zaměstnanec). Kárná komise má postupovat tak, aby nevznikaly zbytečné náklady a aby co možná nejméně zatěžovala dotčené osoby.

(3) Pokud kárná komise v kárném řízení rozhodne o spáchání kárného provinění a o uložení kárného opatření nebo o spáchání kárného provinění a o upuštění od uložení kárného opatření, uloží státnímu zaměstnanci současně povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou podle § 79 odst. 5 SŘ, neboť státní zaměstnanec vyvolal zahájení kárného řízení porušením své právní povinnosti. Výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec, stanoví § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení (dále jen „**vyhláška č. 520/2005 Sb.**“). Základní paušální částka nákladů řízení podle § 6 odst. 1 vyhlášky

³⁶ Vyplyvá z ustálené judikatury správních soudů, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.1.2009 č.j. 1 As 96/2008-115.

č. 520/2005 Sb. činí 1.000,- Kč. V případech hodných zvláštního zřetele lze výši paušální částky na požádání snížit.

(1) Vyhláška č. 520/2005 Sb. dále stanoví rozsah, v němž služební orgán hradí hotové výdaje a ušlý výdělek jiným osobám, zejména v souvislosti s výkonem funkce opatrovníka a s opatrováním podkladů pro vydání rozhodnutí. Nárok na náhradu nákladů řízení musí být u služebního orgánu uplatněn do 8 dnů poté, co náklady vznikly, jinak nárok zaniká (lhůta je propadná a její promeškání nelze prominout). Těmito náklady, o jejichž přiznání by v rozsahu stanoveném uvedenou vyhláškou zejména mohla kárná komise rozhodnout, je např. svědečné.

(2) Pokud kárná komise rozhoduje o nákladech řízení (o povinnosti nahradit náklady řízení nebo naopak o přiznání náhrady nákladů řízení jiné osobě), lze rozhodnutí ve věci nákladů řízení vydat jako součást jiného rozhodnutí (zejména v rozhodnutí o spáchání kárného provinění a o uložení kárného opatření, jde-li o uložení povinnosti nahradit náklady paušální částkou) nebo může být vydáno samostatně. Rozhodnutí o nákladech řízení lze vydat i v průběhu řízení, a to zejména tehdy, když bude kárná komise rozhodovat o přiznání náhrady nákladů řízení osobám, které nejsou účastníky řízení (např. svědci). O uložení povinnosti účastníkovi kárného řízení nahradit náklady řízení paušální částkou je však možné rozhodnout nejdříve v rozhodnutí o spáchání kárného provinění, neboť uložení povinnosti řízení nahradit náklady řízení paušální částkou je přímo závislé na tom, zda došlo či nedošlo k porušení povinnosti, které bylo příčinou zahájení kárného řízení.

Článek 61 **Náhrada nákladů řízení podle § 166 ZSS**

(1) Ustanovení § 166 ZSS obsahuje zvláštní úpravu o náhradě nákladů řízení, pokud je účastník řízení úspěšný v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení. To se týká též účastníka kárného řízení, tj. obviněného státního zaměstnance. Účastník řízení pak má nárok na náhradu nákladů od služebního úřadu, v němž je zařazen. Pokud má účastník v řízení úspěch jen částečný, má nárok na poměrnou náhradu nákladů.

(2) Nárok musí účastník řízení uplatnit před ukončením řízení, a jestliže to není možné, do 3 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jinak nárok zaniká.

(3) I v případě hrazení těchto nákladů úspěšnému účastníkovi kárného řízení jde o náklady řízení uvedené demonstrativně v § 79 odst. 1 SŘ, tj. zejména hotové výdaje účastníka a jeho zástupce, ušlý výdělek účastníka, náklady důkazů, tlumočné a odměna za zastupování (např. odměna advokáta).

(4) Konkrétní rozsah náhrady nákladů řízení, jde-li o rozsah hotových výdajů a ušlého výdělku, ZSS nestanoví. Při jejich stanovení je tedy třeba vycházet analogicky z vyhlášky č. 520/2005 Sb.

(5) Úspěšnost účastníka řízení je odvislá od stavu v předchozím řízení ve věci kárné odpovědnosti. Účastník řízení tedy bude úspěšný, pokud v řízení o odvolání, v obnoveném řízení nebo v přezkumném řízení bude rozhodnuto v jeho prospěch (zrušení nebo změna rozhodnutí vydaného v předchozím stádiu řízení). Částečný úspěch účastníka řízení se projeví např. změnou rozhodnutí, v rámci které bude omezen rozsah skutku, resp. budou některé skutky nebo dílčí útoky v rámci jednoho skutku z rozhodnutí vypuštěny.

(6) Nárok na náhradu nákladů se v případě jeho vzniku vztahuje na náklady v celém řízení, tj. nejen v řízení o odvolání, v obnoveném řízení nebo v přezkumném řízení.

Seznam příloh:

- Příloha č. 1 – vzor rozhodnutí o jmenování členů kárné komise
- Příloha č. 2 – vzor rozhodnutí o odvolání člena kárné komise
- Příloha č. 3 – vzor protokolu o jednání kárné komise
- Příloha č. 4 – vzor protokolu o hlasování kárné komise
- Příloha č. 5 – vzor jednacího řádu kárné komise
- Příloha č. 6 – vzor podnětu k zahájení kárného řízení
- Příloha č. 7 – vzor oznámení o zahájení kárného řízení
- Příloha č. 8 – vzor protokolu o výslechu svědka prováděného mimo ústní jednání
- Příloha č. 9 – vzory předvolání (2 x)
- Příloha č. 10 – vzor usnesení o předvedení
- Příloha č. 11 – vzor protokolu o ústním jednání o projednání kárného provinění
- Příloha č. 12 – vzor výzvy k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí
- Příloha č. 13 – vzor protokolu o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí
- Příloha č. 14 – vzor rozhodnutí o vině státního zaměstnance za spáchání kárného provinění
a o uložení kárného opatření nebo o upuštění od uložení kárného opatření
- Příloha č. 15 – vzor usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. a) ZSS
- Příloha č. 16 – vzor usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. b) ZSS
- Příloha č. 17 – vzor usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4 písm. c) ZSS
- Příloha č. 18 – vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4
písm. d) ZSS
- Příloha č. 19 – vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4
písm. e) ZSS
- Příloha č. 20 – vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4
písm. f) ZSS
- Příloha č. 21 – vzor záznamu o usnesení o zastavení kárného řízení podle § 96 odst. 4
písm. g) ZSS

RNDr. Josef Postránecký
náměstek ministra vnitra
pro státní službu